

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

14 Αυγούστου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3423

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 702/2020*

Λήψη απόφασης επί του ελέγχου της συμμόρφωσης της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με τις δεσμεύσεις της υπ' αρ. 658/2018 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 8 του ν. 3959/2011.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 19η Δεκεμβρίου 2019, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Καλλιόπη Μπενετάτου (Αντιπρόεδρος)

Παναγιώτης Φώτης,

Ιωάννης Στεφάτος,

Μαρία Ιωαννίδου (Εισηγήτρια) και

Ιωάννης Πετρόγλου

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Τα λοιπά τακτικά ή και αναπληρωματικά μέλη δεν προήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί του ελέγχου της συμμόρφωσης της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με τις δεσμεύσεις της υπ' αρ. 658/2018 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011.

Πριν την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια αυτής την Ευαγγελία Ρουμπή.

Στη συζήτηση της υπόθεσης η νομίμως κλητευθείσα εταιρεία ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (δ.τ. ΑΤΤΙΚΑ GROUP) παραστάθηκε με τους νομίμους

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε 1 επιπλέον έκδοση με τα διακριτικά: Έκδοση για το ΦΕΚ. Από την παραπάνω έκδοση έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 54). Επισημαίνεται ότι στην εταιρεία «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» επιδίδεται η πλήρης έκδοση της παρούσας.

εκπροσώπους της [...] (Πρόεδρος) και [...] (Διευθύνων Σύμβουλος) μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Παναγιώτη Μπερνίτσα, Μαρίνας Ανδρουλακάκη, Παναγιώτας Κρασασακοπούλου, Αρετής-Τάνιας Πατσαλιά και Ευάγγελου Καλογιάννη. Επίσης, τη συζήτηση παρακολούθησε ο [...] (Εμπορικός Διευθυντής της εταιρείας).

Στην αρχή της συζήτησης τον λόγο έλαβε η Εισηγήτρια της υπόθεσης, Μαρία Ιωαννίδου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. 6968/29.10.2019 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση:

- Να διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση της ΑΤΤΙΚΑ στο διατακτικό της υπ' αρ. 658/2018 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού α) για την υπό Β6 (α) δέσμευση, κατά το σκέλος της που αφορά την τήρηση του δρομολογίου Καβάλα- Λήμνος για το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο του 2018 (και συγκεκριμένα από τις 8 Οκτωβρίου 2018) έως και τις 9 Ιουνίου του 2019, ήτοι 34 εβδομάδες ή 238 ημέρες και β) για την υπό Β6 (β) δέσμευση, αναφορικά με την τήρηση του δρομολογίου Σαντορίνη- Σύμη για το χρονικό διάστημα από τον Νοέμβριο του 2018 (και συγκεκριμένα από τις 29 Οκτωβρίου 2018) έως την εβδομάδα που τελείωνε την Κυριακή 17 Μαρτίου 2019, ήτοι 20 εβδομάδες ή 140 ημέρες.

- Να διαταχθεί η ΑΤΤΙΚΑ να παραλείπει στο μέλλον τη διαπιστωθείσα μη συμμόρφωση προς την υπό Β6 δέσμευσή της αναφορικά με τα ως άνω αναφερόμενα δρομολόγια, επαναφέροντας αδιάλειπτα εφεξής και χωρίς καμία διακοπή τα ως άνω αναφερόμενα δρομολόγια.

- Να επιβληθεί πρόστιμο στην ΑΤΤΙΚΑ αναφορικά με τη διαπιστωθείσα κατά τα ανωτέρω μη συμμόρφωση στις υπό Β6 δεσμεύσεις, υπολογιζόμενο κατά τα ανωτέρω κατ' άρθρο 8 παρ. 8 και την απόφαση υπ' αρ. 658/2018 για κάθε μέρα παράβασης λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που παρατίθενται στην εισήγηση αναφορικά με τη σοβαρότητα της κάθε περιγραφείσας απόκλισης από τις δεσμεύσεις, τη διάρκεια της μη συμμόρφωσης και τις επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

Στη συνέχεια οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι νόμιμοι εκπρόσωποι της ως άνω εταιρείας, έδωσαν διευκρινίσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις, που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής.

Με την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας οι πληρεξούσιοι δικηγόροι ζήτησαν και ο Πρόεδρος της Επιτροπής χορήγησε προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών μετά την παραλαβή των πρακτικών, προκειμένου να υποβάλουν το συμπληρωματικό υπόμνημά τους.

Η Επιτροπή συνήλθε σε διάσκεψη με την ίδια σύνθεση την 17η Φεβρουαρίου 2020 (ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:00), η οποία συνεχίστηκε την 21η Φεβρουαρίου 2020, (ημέρα Παρασκευή και ώρα 13:00) και ολοκληρώθηκε την 24η Φεβρουαρίου 2020 (ημέρα Δευτέρα και ώρα 9:00) στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1ου ορόφου των Γραφείων της, με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας, Μαρίας Ιωαννίδου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την εισήγηση, το ισχύον νομικό πλαίσιο, τις απόψεις που διατύπωσε εγγράφως και προφορικά το ενδιαφερόμενο μέρος κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και με τα υπομνήματα που υπέβαλε,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ

I.2 ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

I.2.1 Εισαγωγή

I.2.2 Σκοπός των δεσμεύσεων

I.3 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΥ

I.4 ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

I.4.1 Παραβίαση της Αρχής της Χρηστής Διοίκησης, της Αρχής της Προστασίας της Δικαιολογημένης Εμπιστοσύνης, της Αρχής του Επίκαιρου και της Αρχής της Επιείκειας

I.4.2 Ένσταση Συντρέχοντος Πταισματος

II ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

III ΥΠΑΓΩΓΗ - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

III.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

III.2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β2(α)

III.2.1 Πραγματικά περιστατικά

III.2.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

III.3 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β3(α)

III.3.1 Πραγματικά Περιστατικά

III.3.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

III.4 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β6(α)

III.4.1 Πραγματικά Περιστατικά

III.4.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

III.5 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β6(β)

III.5.1 Πραγματικά Περιστατικά

III.5.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

IV ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

IV.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

IV.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ - ΒΑΣΗ

IV.2.1 Σοβαρότητα

IV.2.2 Διάρκεια παράβασης

IV.2.3 Συμπέρασμα

IV.3 ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

IV.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού αποφάσισε σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα

I ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Με την υπ' αρ. 658/2018 απόφαση της Ολομέλειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής και «Απόφαση Δεσμεύσεων»)¹, εγκρίθηκε η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορούσε στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την «ΑΤΤΙCΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» επί της εταιρείας με την επωνυμία «ΧΕΛΛΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΪΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» («HSW») (εφεξής και «ΑΤΤΙCΑ» ή «Ενιαία Οντότητα» ή «Εταιρεία»), υπό τους εκεί αναλυτικά προβλεπόμενους όρους και προϋποθέσεις (διορθωτικά μέτρα), στη βάση των δεσμεύσεων που ανέλαβε η ΑΤΤΙCΑ έναντι της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει.

2. Για την προαναφερθείσα συγκέντρωση είχε κινηθεί η διαδικασία πλήρους διερεύνησης, λόγω των σοβαρών αμφιβολιών που προκαλούσε, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού, ιδίως ως προς τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στις σχετικές αγορές παροχής υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς επιβατών, ΙΧ οχημάτων και φορτηγών, τόσο σε πανελλήνιο επίπεδο όσο και σε ζεύγη λιμένων (οριοθέτηση σχετικής αγοράς με τη μέθοδο «Πρόελευση και Προορισμός»). Για την αντιμετώπιση τέτοιων ενδεχομένων από την Ενιαία Οντότητα, η ΑΤΤΙCΑ πρότεινε² τη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων, προκειμένου να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

3. Συγκεκριμένα, η ΑΤΤΙCΑ ανέλαβε έναντι της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τρία (3) ή πέντε (5) έτη ανά περίπτωση, δεσμεύσεις με άξονες την απελευθέρωση «ζήτησης/χώρου» για τη διευκόλυνση της εισόδου νέων ανταγωνιστών σε ζεύγη λιμένων στα οποία θα κατείχε μονοπωλιακή/δεσπόζουσα θέση και τη μείωση της ισχύος της σε πανελλήνιο επίπεδο, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη πώληση των πλοίων SUPERFAST XII και HIGH SPEED 7, τη διατήρηση της συχνότητας των δρομολογίων και του ύψους των ναύλων στα υφιστάμενα επίπεδα σε επιλεγμένους προορισμούς, καθώς και την ενίσχυση των άγονων γραμμών από τη δεσπόζουσα στην ελληνική ακτοπλοΐα νέα Ενιαία Οντότητα.

4. Στο πλαίσιο των εν λόγω δεσμεύσεων, η ΑΤΤΙCΑ ανέλαβε, υπό την έγκριση της ΕΑ, να διορίσει Επιβλέποντα Εντολοδόχο για την επίβλεψη της ορθής εκπλήρωσης αυτών. Ειδικότερα, η Εταιρεία πρότεινε στην ΕΑ το διορισμό ως Επιβλέποντος Εντολοδόχου της εταιρείας με την επωνυμία «Deloitte Business Solutions Ανώνυμη Εταιρεία Συμβούλων Επιχειρήσεων» και τον διακριτικό τίτλο «Deloitte Business Solutions Α.Ε.», (εφεξής και «Deloitte» ή «ο Εντολοδόχος»)³. Με την υπ' αρ. 276/18.05.2018 επιστολή της, η ΕΑ ενημέρωσε την ΑΤΤΙCΑ ότι, σε συνέχεια

1 Βλ. τη δημοσίευση της απόφασης στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού < <https://www.epant.gr/apofaseis-gnomototiseis/item/924-afofasi-658-2018.html> > καθώς και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ΦΕΚ Β' 1729/06.05.2020.

2 Με το υπ' αρ. 222/25.04.2018 έγγραφό της.

3 Βλ. την υπ' αρ. 233/04.05.2018 επιστολή.

της σχετικής δέσμευσης που ανέλαβε στο πλαίσιο της Απόφασης Δεσμεύσεων για τον ορισμό επιβλέποντος εντολοδόχου, κατά τη συνεδρίασή της, την 16η Μαΐου 2018 εγκρίθηκε ο ορισμός της εταιρείας Deloitte ως Επιβλέποντος Εντολοδόχου για την ορθή εκπλήρωση των όρων και των δεσμεύσεων που περιλαμβάνονται στην ως άνω απόφασή της⁴.

1.2 ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ - ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

1.2.1 Εισαγωγή

5. Τα διορθωτικά μέτρα/δεσμεύσεις που ανέλαβε η ΑΤΤΙΚΑ έναντι της ΕΑ αναφέρονται στο διατακτικό ημερομηνίας 25.04.2018 της υπ' αρ. 658/2018 Απόφασης Δεσμεύσεων⁵. Εν προκειμένω, παρατίθενται τα διορθωτικά μέτρα, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης:

«[...]

ΑΤΤΙΚΗ - ΠΑΡΟΣ - ΝΑΞΟΣ - ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΑ - ΑΜΟΡΓΟΣ - ΪΟ - ΘΗΡΑ

B2.⁶ Η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης του διατακτικού της απόφασης:

α. Να μην αυξήσει ανά σχετική αγορά προϊόντος (επιβάτες, ΙΧ οχήματα, φορτηγά) τις συχνότητες δρομολογίων από και προς την Αττική για τα νησιά Πάρο, Νάξο, Αμοργό, Κουφονήσια, Ϊο και Θήρα σε σύγκριση με τις συχνότητες των δρομολογίων που εκτελούν την τρέχουσα περίοδο (2017-2018) τα πλοία της Ενιαίας Οντότητας.

[...]

ΠΑΤΜΟΣ (ΑΠΟ/ΠΡΟΣ ΑΤΤΙΚΗ)

B3.⁷ Η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης του διατακτικού της απόφασης:

α. Να μην αυξήσει τις συχνότητες δρομολογίων ανά σχετική αγορά προϊόντος (επιβάτες, ΙΧ οχήματα, φορτηγά) στη διαδρομή Αττική - Πάτμος/Πάτμος - Αττική σε σύγκριση με τις συχνότητες των δρομολογίων που εκτελούν την τρέχουσα περίοδο (2017-2018) τα πλοία της Ενιαίας Οντότητας.

[...]

B6.⁸ Η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης του διατακτικού της απόφασης (α) να αυξήσει τουλάχιστον κατά μία προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς τρεις (3) νήσους άγονης γραμμής, οι οποίες δεν προσεγγίζονται, επί του παρόντος, από άλλη ακτοπλοϊκή εταιρία, πλην της Ενιαίας Οντότητας και (β) να δημιουργήσει σύνδεση στην ελληνική ακτοπλοΐα η

4 Αρ. Συνεδρίασης 51/2018.

5 Το εν λόγω διατακτικό επιδόθηκε στις 26.04.2018 στους πληρεξούσιους δικηγόρους της ΑΤΤΙΚΑ. Βλ Απόφαση Δεσμεύσεων, σημ1.

6 Ο προσδιορισμός της δέσμευσης με το κεφαλαίο αλφαβητικό στοιχείο Β και τον αριθμό 2 προέρχεται από το Διατακτικό της Απόφασης των Δεσμεύσεων.

7 Ο προσδιορισμός της δέσμευσης με το κεφαλαίο αλφαβητικό στοιχείο Β και τον αριθμό 3 προέρχεται από το Διατακτικό της Απόφασης των Δεσμεύσεων.

8 Ο προσδιορισμός της δέσμευσης με το κεφαλαίο αλφαβητικό στοιχείο Β και τον αριθμό 6 προέρχεται από το Διατακτικό της Απόφασης των Δεσμεύσεων.

οποία δεν πραγματοποιείται, επί του παρόντος, από την Εταιρία, τη ΗSW ή άλλη ακτοπλοϊκή εταιρία.

[...]

1.2.2 Σκοπός των δεσμεύσεων

6. Οι δεσμεύσεις αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των οριζόντιων αντι-ανταγωνιστικών συνεπειών που προκαλούνται από την έλλειψη, μετά τη συγκέντρωση, της ανταγωνιστικής πίεσης που ασκούσαν στην ΑΤΤΙΚΑ από την ΗSW προ της συγκέντρωσης και καταλαμβάνουν βαρύνουσα σημασία στην απόφαση έγκρισης της συγκέντρωσης, η οποία εξαρτήθηκε από την ανάληψή τους.

7. Η τήρηση των δεσμεύσεων, που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της Απόφασης Δεσμεύσεων, καθ' όλο το χρονικό διάστημα εφαρμογής τους είναι απαραίτητη για την επανόρθωση των αντιανταγωνιστικών συνεπειών που προκύπτουν από τη σημαντική δύναμη στην αγορά της Ενιαίας Οντότητας σε εκάστη εκ των δρομολογιακών γραμμών στις οποίες αφορούν αυτές.

8. Οι αναληφθείσες δεσμεύσεις αποσκοπούν στην αποτροπή αύξησης τιμών, στην απελευθέρωση «ζήτησης/χώρου» για τη διευκόλυνση της εισόδου νέων ανταγωνιστών και στη διατήρηση επαρκούς εναλλακτικής ζήτησης για τους καταναλωτές και εν γένει στη διατήρηση του ανταγωνισμού στην αγορά των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών.

9. Εν προκειμένω, στο πλαίσιο της υπό Β2 (α) δέσμευσής της, η ΑΤΤΙΚΑ ανέλαβε την υποχρέωση να μην αυξήσει ανά σχετική αγορά προϊόντος (επιβάτες, ΙΧ οχήματα, φορτηγά) τις συχνότητες δρομολογίων από και προς τα νησιά Πάρο, Νάξο, Αμοργό, Κουφονήσια, Ϊο και Θήρα σε σύγκριση με τις συχνότητες των δρομολογίων που εκτελούνταν την περίοδο 2017-2018.

10. Αντίστοιχα, με την υπό Β3 (α) δέσμευσή της, η ΑΤΤΙΚΑ ανέλαβε την υποχρέωση να μην αυξήσει ανά σχετική αγορά προϊόντος (επιβάτες, ΙΧ οχήματα, φορτηγά) τις συχνότητες των δρομολογίων Αττική - Πάτμος/ Πάτμος - Αττική σε σύγκριση με τις συχνότητες των δρομολογίων που εκτελούνταν την περίοδο 2017-2018.

11. Πέραν της διασφάλισης και της διατήρησης επαρκούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις επηρεαζόμενες αγορές, που αποτελεί και δικαιολογητικό λόγο των προκείμενων δεσμεύσεων και ως αντιστάθμισμα της δεσπόζουσας θέσης που η εν λόγω συναλλαγή συνεπαγόταν για την Ενιαία Οντότητα στον κλάδο της ακτοπλοΐας, η τελευταία πρότεινε επίσης δεσμεύσεις για την ενίσχυση των άγονων γραμμών προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και των πολιτών των άγονων γραμμών.

12. Στο ανωτέρω πλαίσιο με την υπό Β6 δέσμευσή της, η ΑΤΤΙΚΑ ανέλαβε την υποχρέωση αφενός να αυξήσει τουλάχιστον κατά μία προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς τρεις (3) νήσους άγονης γραμμής, οι οποίες δεν προσεγγίζονταν, κατά τον χρόνο ανάληψης των δεσμεύσεων, από άλλη ακτοπλοϊκή εταιρία, πλην της Ενιαίας Οντότητας και αφετέρου να δημιουργήσει σύνδεση στην ελληνική ακτοπλοΐα η οποία δεν πραγματοποιούνταν, κατά τον ίδιο ως άνω χρόνο, από την ίδια, τη ΗSW ή άλλη ακτοπλοϊκή εταιρία.

Ι.3 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΥ

13. Στην από 18.05.2018 Σύμβαση Εντολής Επιβλέποντος Εντολοδόχου μεταξύ της Ενιαίας Οντότητας και του Εντολοδόχου (εφεξής και «Σύμβαση Εντολής»)⁹, περιγράφονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Εντολοδόχου για τον έλεγχο της τήρησης των δεσμεύσεων από την ΑΤΤΙCΑ, προκειμένου η ΕΑ να είναι σε θέση να κρίνει την ορθή τήρηση των δεσμεύσεων που προβλέπονται στην Απόφαση Δεσμεύσεων, αρχής γενομένης από τον Μάιο του έτους 2018.

14. Με βάση τη Σύμβαση Εντολής, «ο Εντολοδόχος ενεργεί για λογαριασμό της ΕΑ για να διασφαλίσει ότι η Εταιρεία θα τηρήσει τους όρους και προϋποθέσεις της απόφασης και θα αναλάβει τα καθήκοντα που αναφέρονται σε αυτή. [...] Η ΕΑ μπορεί, με πρωτοβουλία της ή δυνάμει αιτήματος του Εντολοδόχου ή της Εταιρείας να δώσει εντολές ή οδηγίες στον Εντολοδόχο προκειμένου να διασφαλίσει την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που επιβάλλονται με την απόφαση. Η Εταιρεία δεν δικαιούται να δώσει οδηγίες στον Εντολοδόχο. Ο Εντολοδόχος θα προτείνει στην Εταιρεία μέτρα που θεωρεί απαραίτητα για να διασφαλιστεί η τήρηση από την Εταιρεία των Δεσμεύσεων και/ή της Εντολής. Επιπλέον, ο Εντολοδόχος θα προτείνει στην ΕΑ απαραίτητα μέτρα, εφόσον η Εταιρεία δεν τηρεί τις προτάσεις του, εντός του χρονικού διαστήματος που θα έχει θέσει ο Εντολοδόχος».¹⁰

15. Για την παρακολούθηση τήρησης των δεσμεύσεων συντάσσονται από τον Εντολοδόχο μηνιαίες ενημερωτικές εκθέσεις (εφεξής και «Εκθέσεις» ή «Ενημερωτικές Εκθέσεις»), οι οποίες εντός δεκαπέντε (15) ημερών από το τέλος έκαστου μήνα ή όπως άλλως μπορεί να συμφωνηθεί με την ΕΑ, υποβάλλονται στην ΕΑ και ταυτόχρονα στέλνονται σε μη εμπιστευτική έκδοση στην Εταιρεία. Η έκθεση καλύπτει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Εντολοδόχου βάσει της Εντολής και την τήρηση από την Εταιρεία των Δεσμεύσεων.¹¹

16. Ειδικότερα, οι Εκθέσεις καλύπτουν κάθε ζήτημα παρακολούθησης της τήρησης από την Εταιρεία των δεσμεύσεων, την εξέταση και αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την υποχρέωση μη αύξησης ή/και μη μείωσης των ρητά οριζόμενων στην Απόφαση Δεσμεύσεων δρομολογίων, της συμμόρφωσης με την υποχρέωση μη αύξησης των ναύλων πλην των οριζόμενων στην Απόφαση Δεσμεύσεων εξαιρέσεων, των όρων αντικατάστασης πλοίου, της αποδρομολόγησης πλοίου λόγω δρομολόγησης τρίτου ανταγωνιστή, της άρσης ή της παράτασης ισχύος των Δεσμεύσεων και της αύξησης προσεγγίσεων σε νήσους άγονης γραμμής και της δημιουργίας νέας σύνδεσης.¹²

Ι.4 ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Ι.4.1 Παραβίαση της Αρχής της Χρηστής Διοίκησης, της Αρχής της Προστασίας της Δικαιολογημένης Εμπιστοσύνης, της Αρχής του Επίκαιρου και της Αρχής της Επιδείκτικης

17. Η ΑΤΤΙCΑ ισχυρίζεται ότι δεδομένου ότι η μη εκτέλεση των συγκεκριμένων συνδέσεων τελούσε εξαρχής εις γνώση του Εντολοδόχου και της Επιτροπής Ανταγωνισμού και ότι ουδεμία ενέργεια εκ μέρους τους έλαβε χώρα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, η με πολύ μεγάλη καθυστέρηση τυχόν διαπίστωση φερόμενης παράβασης, ως και η επιβολή οποιασδήποτε κύρωσης - προεχόντως δε προστίμου - θα αποστερούσε σε κάθε περίπτωση τη νομιμότητα των σχετικών πράξεων και θα συνιστούσε κατά χρόνον αναρμόδια ενέργεια και παράβαση της αρχής της χρηστής διοίκησης, της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της αρχής του επίκαιρου και της αρχής της επιδείκτικης.¹³

18. Κατά την κρίση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι ανωτέρω αιτιάσεις είναι απορριπτέες ως αβάσιμες και στηριζόμενες σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Πρώτον, δέον να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο των δεσμεύσεων, που μία εταιρεία αυτοβούλως δίνει στην Επιτροπή προκειμένου να εγκριθεί μία συγκέντρωση, είναι υποχρέωση της εταιρείας να τηρεί τις δεσμεύσεις. Υποχρέωση για την τήρηση των δεσμεύσεων έχει η εταιρεία και όχι ο εντολοδόχος. Ο εντολοδόχος έρχεται σε δεύτερο χρόνο να παρακολουθεί την τήρηση των δεσμεύσεων προκειμένου να βοηθήσει την Επιτροπή στο έργο της.

19. Δεύτερον, η μη εκτέλεση των συγκεκριμένων συνδέσεων (βλ. ενότητα ΙΙΙ.4 και ΙΙΙ.5 κατωτέρω) επισημαίνεται στις μηνιαίες εκθέσεις του Εντολοδόχου, οι οποίες κοινοποιούνται (εκτός από την Επιτροπή Ανταγωνισμού) και στην Εταιρεία. Επομένως, όταν στις εκθέσεις αναφέρεται ότι μία δέσμευση δεν τηρείται, τεκμαίρεται ότι η Εταιρεία γνωρίζει άνευ ετέρου ότι η δέσμευση δεν τηρείται και τούτο ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο η τήρηση δεν έλαβε χώρα.

20. Όπως αναπτύσσεται στην οικεία ενότητα κατωτέρω (βλ. ενότητα ΙΙΙ.4 και ΙΙΙ.5), η Εταιρεία ισχυρίζεται ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις δεν τηρήθηκαν λόγω ετήσιου δεξαμενισμού του πλοίου. Ωστόσο, αν η Εταιρεία θεωρούσε ότι αυτό συνιστά λόγο μη τήρησης των εν λόγω δεσμεύσεων όφειλε να το θέσει υπόψη της Επιτροπής, προ της έγκρισης των δεσμεύσεων, προκειμένου να συννεκτιμηθεί από την Επιτροπή κατά τον χρόνο εκείνο. Η εκ των υστέρων προβολή, του ως άνω ισχυρισμού, ως δυνητικής δικαιολογητικής βάσης της μη τήρησης των εν λόγω δεσμεύσεων, κρίνεται ατελέσφορη.

21. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Επ.) «σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα που είναι αποδεκτά βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 802/2004 της Επιτροπής» (εφεξής και «Ανακοίνωση της Ε.Επ.») και, ειδικότερα, οι παρ. 7 και 91 μπορούν να χρησιμοποιηθούν ερμηνευτικά στο εν λόγω σημείο.

22. Η παρ. 7 της Ανακοίνωσης της Ε.Επ. αναφέρει ότι «[η] Επιτροπή πρέπει να κρίνει αν τα προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα εφαρμοζόμενα θα εξαλείψουν τα προβλήματα ανταγωνισμού που διαπιστώθηκαν. Μόνο τα μέρη έχουν όλα τα αναγκαία σχετικά στοιχεία για την εν λόγω

⁹ Βλ. την υπ' αρ. 295/23.05.2018 σύμβαση.

¹⁰ Βλ. Τμήμα Γ της Σύμβασης Εντολής (Παράρτημα ΙΙ) παρ. 4-5.

¹¹ Βλ. Τμήμα Ε της Σύμβασης (Παράρτημα ΙΙ) παρ. 7-8.

¹² Βλ. και το Παράρτημα ΙΙ της Σύμβασης που περιλαμβάνει το Πρόγραμμα Εργασίας του Εντολοδόχου.

¹³ Βλ. το υπ' αρ. 667/29.11.2019 Υπόμνημα της Εταιρείας σελ. 12-17, το υπ' αρ. 71/30.01.2020 Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 15, Πρακτικά της υπ' αρ. 93/19.12.2019 συνεδρίασης ΕΑ, σελ. 13.

εκτίμηση, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα υλοποίησης των προτεινόμενων δεσμεύσεων και τη βιωσιμότητα, καθώς και την ανταγωνιστικότητα των περιουσιακών στοιχείων των οποίων προτείνεται η εκποίηση. Αποτελεί επομένως ευθύνη των μερών να υποβάλουν όλες τις σχετικές πληροφορίες που διαθέτουν και οι οποίες είναι αναγκαίες για να αξιολογήσει η Επιτροπή την πρόταση διορθωτικών μέτρων. [...]». Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 91 της Ανακοίνωσης, οι αναληφθείσες δεσμεύσεις πρέπει, μεταξύ άλλων, να επιλύουν όλα τα προβλήματα ανταγωνισμού που δημιουργεί μια συγκέντρωση και να προσδιορίζουν διεξοδικά τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν τα μέρη ως προς την ουσία και τους όρους εφαρμογής τους.

23. Τα παραπάνω ενισχύουν το επιχείρημα, ότι προκειμένου να αξιολογήσει η Επιτροπή την αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων δεσμεύσεων, τα ίδια τα μέρη οφείλουν να θέσουν υπόψη της όλες τις σχετικές πληροφορίες, εφόσον μόνο αυτά έχουν όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εν λόγω εκτίμηση. Συνάγεται εξ αυτού ότι εάν η Εταιρεία ήθελε να συναρτηθεί η εκτέλεση των δεσμεύσεων με τον ετήσιο δεξαμενισμό του πλοίου, αυτή είναι μία πληροφορία που όφειλε να θέσει υπόψη της Επιτροπής προκειμένου να συναξιολογηθεί.

24. Όπως αναφέρεται και στο Συμπληρωματικό Υπόμνημα της Εταιρείας,¹⁴ αναπόκειται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να προτείνουν δεσμεύσεις, καθώς, όπως εξηγείται στην παρ. 7 της Ανακοίνωσης της Ε.Ε., μόνο τα μέρη έχουν τα αναγκαία στοιχεία για να εκτιμήσουν ποιες δεσμεύσεις είναι κατάλληλες και επαρκείς για την εξάλειψη των προβλημάτων ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

25. Η παραπάνω αναφορά, ορθώς, όπως αναφέρει το συμπληρωματικό υπόμνημα, δεν αφορά τη διαδικασία επίβλεψης τήρησης των αναληφθέντων δεσμεύσεων μετά τη λήψη της απόφασης της Επιτροπής, αλλά τη διαδικασία για την έκδοση εγκριτικής απόφασης επί τη βάση διορθωτικών μέτρων.¹⁵ Ωστόσο, η διαδικασία έκδοσης της εγκριτικής απόφασης στηρίζεται στις πληροφορίες που υποβάλει μία εταιρεία, οι οποίες στη συνέχεια δεν μπορούν παρά να επηρεάζουν την παρακολούθηση.

26. Τρίτον, ούτε ο ισχυρισμός της Εταιρείας αναφορικά με την κατά πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα αργοπορημένη αντίδραση της Επιτροπής μπορεί να γίνει δεκτός. Σε κάθε περίπτωση, αν ήθελε γίνει δεκτός ο ισχυρισμός αυτός θα επηρέαζε την επιμέτρηση της οιασδήποτε κύρωσης ήθελε επιβληθεί και όχι καθ' εαυτή τη διαπίστωση της παράβασης. Όπως θα καταδειχθεί στην οικεία ενότητα κατωτέρω (βλ. ενότητα III.4 και III.5) η Επιτροπή επικοινωνήσε με την Εταιρεία στις 07.03.2019 αναφέροντας ότι «[επανέρχεται] αναφορικά με τις μηνιαίες εκθέσεις για την τήρηση των δεσμεύσεων της ΑΤΤΙCΑ». Με βάση την επικοινωνία αυτή τον Μάρτιο, και λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου υποβολής των Εκθέσεων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν ενήργησε για μεγάλο χρονικό διάστημα.

14 Συμπληρωματικό Υπόμνημα σελ. 5.

15 Συμπληρωματικό Υπόμνημα σελ. 5.

27. Ως προς τον ισχυρισμό της Εταιρείας ότι η χρονική καθυστέρηση αντίδρασης της Επιτροπής δεν δικαιολογείται από την πολυπλοκότητα της υπόθεσης όπως έχει συμβεί σε άλλες υποθέσεις,¹⁶ δεδομένων των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και της εξαρχής δυνατότητας γνώσης της φερόμενης απόκλισης, επισημαίνονται τα ακόλουθα. Πρώτον, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω (παρ. 19), και η Εταιρεία είχε τη δυνατότητα γνώσης των πραγματικών περιστατικών μέσω των Εκθέσεων του Εντολοδόχου. Δεύτερον, η Επιτροπή ξεκίνησε την επικοινωνία της με τον Εντολοδόχο και κατ' επέκταση με την Ενιαία Οντότητα ήδη από τον Μάρτιο 2019.

28. Η δε επίκληση της υπ' αρ. 1621/1981 απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας προς επίρρωση του συμπεράσματος ότι παρήλθε ο εύλογος χρόνος για τη διαπίστωση τυχόν παράβασης σύμφωνα και με την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης, με αποτέλεσμα να μη χωρεί επιβολή κυρώσεως, πόσω μάλλον προστίμου, δεν μπορεί να έχει ανάλογη εφαρμογή στην προκειμένη υπόθεση. Η εν λόγω υπόθεση αφορούσε την καθυστέρηση έκδοσης διοικητικής πράξης, την οποία η αρμόδια διοικητική αρχή όφειλε να εκδώσει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ενώ δεν συνέτρεχε και η διαπίστωση παράβασης εκ μέρους του διοικούμενου. Εν προκειμένω διαπιστώθηκε η μη τήρηση των δεσμεύσεων από την Εταιρεία και η Επιτροπή ενήργησε ως όφειλε εντός του πλαισίου παρακολούθησης των δεσμεύσεων.

29. Σχετικά με τον ισχυρισμό της Εταιρείας ότι η Επιτροπή έδρασε μετά τη λήξη της υποτιθέμενης παράβασης και ως εκ τούτου παραβιάζεται η αρχή της χρηστής διοίκησης¹⁷ σημειώνονται τα ακόλουθα. Πρώτον, όπως θα καταδειχθεί κατωτέρω (ενότητα III.4) αυτό δε ισχύει για τη δέσμευση Β6(α). Όσον αφορά τη δέσμευση Β6(β) πράγματι η σύνδεση στην εν λόγω γραμμή επανήλθε στις 14.03.2019, δηλαδή σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (μία εβδομάδα) από την επικοινωνία της Επιτροπής με τον Εντολοδόχο στις 07.03.2019. Σχετικά σημειώνεται ότι αυτό δεν επηρεάζει την υφιστάμενη μη τήρηση της εν λόγω δέσμευσης από την Εταιρεία, ωστόσο δέον να ληφθεί υπόψη κατά την επιμέτρηση των κυρώσεων.

30. Με βάση τις ενέργειες της Επιτροπής, οι οποίες αναλύονται κατωτέρω, δεν μπορεί να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της Εταιρείας για παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, δεδομένου ότι τόσο οι μηνιαίες εκθέσεις του Εντολοδόχου όσο και η επικοινωνία της Επιτροπής με τον Εντολοδόχο και κατ' επέκταση με την Εταιρεία δεν μπορούσαν να δημιουργήσουν στην Εταιρεία την εύλογη πεποίθηση (κατά τους ισχυρισμούς της) ότι η Εταιρεία ήταν απόλυτα σύννομη με τις δεσμεύσεις.¹⁸ Ο δε ισχυρισμός της Εταιρείας ότι καλή τη πίστη θεώρησε ότι η διακοπή των δρομολογίων δεν ήταν χρονικά αυθαίρετη και ότι προέβη στη διακοπή λόγω κατάτμησης των θερινών και των χειμερινών δρομο-

16 Βλ. Υπόμνημα σελ. 16 με παραπομπή στην 635/2016 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, παρ. 366.

17 Βλ. Υπόμνημα σελ. 16-17.

18 Βλ. Υπόμνημα σελ. 16.

λογίων¹⁹ δεν μπορεί να γίνει δεκτός, καθώς η ερμηνεία αυτή ούτε από το κείμενο της Απόφασης Δεσμεύσεων υποστηρίζεται, ούτε ποτέ ετέθη υπόψη της Επιτροπής προ της εγκρίσεως των δεσμεύσεων.

1.4.2 Ένσταση Συντρέχοντος Πταίσματος

31. Ως προς τον ισχυρισμό της Εταιρείας σχετικά με την ύπαρξη συντρέχοντος πταίσματος εκ μέρους της Επιτροπής,²⁰ συμπληρωματικά με τα ανωτέρω υπό την ενότητα 1.4.1 αναλυθέντα, λεκτέα είναι τα ακόλουθα. Σύμφωνα με την Εταιρεία «δεν μπορεί η ΑΤΤΙΣΑ να θεωρηθεί υπόλογη και σίγουρα δεν είναι αποκλειστικά υπόλογη [για τη μη τήρηση των δεσμεύσεων]. Αντιθέτως, η Εταιρεία υποστηρίζει ότι υπάρχει τουλάχιστον συντρέχουσα (αν όχι πλήρης) ευθύνη εκ μέρους της Διοίκησης και, συγκεκριμένα του Εντολοδόχου και της Επιτροπής, οι οποίοι, καίτοι γνώριζαν τα πραγματικά περιστατικά, δεν προέβησαν σε καμία ενέργεια πάρα μόνο σε πολύ μεταγενέστερο διάστημα (εάν ληφθεί υπόψη ότι η υποτιθέμενη μη συμμόρφωση υφίστατο από τον Οκτώβριο/Νοέμβριο 2018), αποστερώντας από την ΑΤΤΙΣΑ το δικαίωμα άμυνας και θεραπείας της τυχόν μη συμμόρφωσης. Υποστηρίζεται δηλαδή ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη η ΑΤΤΙΣΑ για τη συμπεριφορά (συνιστώμενη σε παράλειψη ενέργειας) του Εντολοδόχου και της Επιτροπής Ανταγωνισμού και σίγουρα δεν πρέπει να της επιβληθεί κύρωση - πόσο μάλλον πρόστιμο - για αυτή».

32. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η μη τήρηση των δεσμεύσεων τελούσε εν γνώσει της Εταιρείας ήδη με την υποβολή των μηνιαίων εκθέσεων. Η μη τήρηση δεν μπορεί να αναιρεθεί από τον ισχυρισμό περί μη προσήκουσας διατύπωσης συστάσεων εκ μέρους του Εντολοδόχου και της Επιτροπής. Σε κάθε περίπτωση, πέραν των Εκθέσεων, η Επιτροπή επικοινωνήσε σχετικά ήδη από τον Μάρτιο 2019. Δέον δε να επαναληφθεί ότι η ευθύνη συμμόρφωσης με τις δεσμεύσεις, τις οποίες η ίδια αυτοβούλως πρότεινε, βαραίνει αποκλειστικά την Εταιρεία και σε καμία περίπτωση η μη τήρηση αναληφθείσας δέσμευσης δεν μπορεί να δημιουργήσει συντρέχον πταίσμα της Επιτροπής.

II ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

33. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 8 του ν. 3959/2011, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να εγκρίνει μια συγκέντρωση, με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, υπό όρους και προϋποθέσεις που η ίδια επιβάλλει, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων με τις δεσμεύσεις που αυτές έχουν αναλάβει έναντί της, ούτως ώστε να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 3959/2011.

34. Περαιτέρω, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με την απόφαση επιβολής των διορθωτικών μέτρων να απειλήσει κατά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων πρόστιμο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης αυτών προς τους παραπάνω όρους ή προϋποθέσεις στο πλαίσιο των δεσμεύσεων. Το εν λόγω πρόστιμο μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων,

19 Βλ. Υπόμνημα σελ. 16.

20 Βλ. Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 3-5.

όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10 του ν. 3959/2011. Για την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται κυρίως υπόψη οι επιπτώσεις στον ανταγωνισμό από τη μη συμμόρφωση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με απόφασή της να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο, εφόσον διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στους όρους ή προϋποθέσεις που επιβλήθηκαν. Σε περίπτωση που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις εξακολουθούν να μη συμμορφώνονται, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 3959/2011²¹.

III ΥΠΑΓΩΓΗ - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

III.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

35. Επισημαίνεται ότι για την παρούσα διαδικασία ελήφθησαν υπόψη οι Εκθέσεις²² Οκτωβρίου 2018 - Αυγούστου 2019, καθώς και η σχετική επικοινωνία με τον Εντολοδόχο στο πλαίσιο της Σύμβασης Εντολής.

36. Στο πλαίσιο ελέγχου της τήρησης των δεσμεύσεων, κατά την εξέταση των μηνιαίων Εκθέσεων του Εντολοδόχου, και συγκεκριμένα των Εκθέσεων των μηνών Οκτωβρίου 2018 - Ιουνίου 2019 εντοπίστηκαν αποκλίσεις στις ανωτέρω αναφερθείσες δεσμεύσεις, όπως καταγράφονται κατωτέρω.

III.2 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β2(α)

III.2.1 Πραγματικά περιστατικά

37. Σύμφωνα με την υπό Β2 (α) δέσμευση, η ΑΤΤΙΣΑ δεσμεύθηκε να μην αυξήσει ανά σχετική αγορά προϊόντος (επιβάτες, ΙΧ οχήματα, φορτηγά) τις συχνότητες δρομολογίων από και προς τα νησιά Πάρο, Νάξο, Αμοργό, Κουφονήσια, Ίο και Θήρα σε σύγκριση με τις συχνότητες των δρομολογίων που εκτελούσαν την περίοδο 2017- 2018.

38. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι πράγματι δεν υπήρξε αύξηση στις συχνότητες των δρομολογίων προς τα ως άνω νησιά για το χρονικό διάστημα, από την έναρξη των δεσμεύσεων μέχρι και τον μήνα Σεπτέμβριο 2018, καθώς και για το χρονικό διάστημα από τον Νοέμβριο 2018 και εφεξής.

39. Κατά το χρονικό διάστημα από 01.10.2018 έως 28.10.2018, η ΑΤΤΙΣΑ αύξησε τις εβδομαδιαίες διελεύσεις της από και προς το νησί της Ίου, εκτελώντας δύο (2) επιπλέον δρομολόγια ανά εβδομάδα. Η αιτιολογία που περιελήφθη στην Ενημερωτική Έκθεση του μηνός Οκτωβρίου ήταν «έκτακτες δρομολογήσεις μετά από αίτημα του Δήμου Ιητών».²³ Η αύξηση του δρομολογίου δεν αμφισβητείται ούτε από την ίδια την ΑΤΤΙΣΑ, η

21 Βλ. και τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 25 ν. 3959/2011, ιδίως τις παρ. 4 και 5 αυτού, που προβλέπουν αντίστοιχα τη δυνατότητα της Επιτροπής να επιβάλλει πρόστιμο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με προηγούμενη απόφασή της, πρόστιμο που μπορεί να ανέλθει και έως του ποσού των 10.000 ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωσης.

22 Σύμφωνα με το υπ' αρ. 450/18.07.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο Εντολοδόχος επιβεβαίωσε ότι το σύνολο των Εκθέσεων του που αποστέλλονται στην ΑΤΤΙΣΑ είναι ταυτόσημες με αυτές που αποστέλλονται στην ΕΑ.

23 Βλ. αρχική 6η Ενημερωτική Έκθεση του μηνός Οκτωβρίου (υπ' αρ. 764/19.11.2018) και επικαιροποιημένη (υπ' αρ. 38/23.01.2019).

οποία επανέλαβε με την από 30.07.2019 επιστολή της ότι οι προσεγγίσεις στην Ίο έγιναν κατόπιν αιτήματος του Δήμου Ιητών.²⁴

III.2.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

40. Περαιτέρω, με την ως άνω επιστολή της, η ΑΤΤΙCΑ διευκρίνισε ως προς τις ανταγωνιστικές συνθήκες, ότι κατά την περίοδο του Οκτωβρίου 2018, στην εν λόγω γραμμή εκτελούσε δρομολόγια και το συμβατικό πλοίο της ΖΑΝΤΕ, ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ, με τρεις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις στην Ίο (κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Σάββατο) στο πλαίσιο της εκτέλεσης του δρομολογίου του ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΚΥΘΝΟΣ - ΣΕΡΙΦΟΣ - ΣΙΦΝΟΣ - ΚΙΜΩΛΟΣ- ΜΗΛΟΣ- ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ- ΣΙΚΙΝΟΣ - ΙΟΣ - ΘΗΡΑ. Επιπλέον και για το χρονικό διάστημα έως τις 14.10.2018, πραγματοποιούσε καθημερινά δρομολόγια προς την Ίο και το επιβατηγό ταχύπλοο SEAJET 2.

41. Για την περαιτέρω διερεύνηση των ανταγωνιστικών συνθηκών, ο Εντολοδόχος με το υπ' αρ. 478/31.07.2019 ηλεκτρονικό του μήνυμα ενημέρωσε ότι έχει στείλει επιστολή προς το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το οποίο με την από 05.08.2019 επιστολή του προς τον Εντολοδόχο επιβεβαίωσε την παρασχεθείσα από την Ενιαία Οντότητα πληροφόρηση.²⁵ Ενόψει της ύπαρξης ανταγωνιστικής δραστηριότητας κατά το μήνα Οκτώβριο 2018 στην εν λόγω γραμμή, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στο πλαίσιο περαιτέρω διερεύνησης των ανταγωνιστικών συνθηκών, απευθύνθηκε στις ακτοπλοϊκές εταιρίες ΖΑΝΤΕ και Όμιλο Seajet, καθώς και στο Δήμο Ιητών και το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.²⁶

42. Από τις συλλεγείσες απαντήσεις προκύπτει ότι η δυνατότητα αύξησης των προσεγγίσεων από τις δύο έτερες ακτοπλοϊκές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη γραμμή είτε δεν υφίστατο είτε δεν παρίστατο ως πιθανή. Και τούτο διότι αφενός μεν το δρομολόγιο της ΖΑΝΤΕ είναι πολύωρο, διάρκειας 12 ωρών, λόγω δε της διανυκτέρευσής του εκτός του Πειραιά, δεν μπορούσε εκ των πραγμάτων να πραγματοποιήσει επιπλέον προσεγγίσεις στην Ίο σε ικανοποίηση του σχετικού αιτήματος του Δήμου Ιητών και του Υπουργείου. Αφετέρου, και η Seajet εκτελεί δρομολόγια στην Ίο καθημερινά μόνο κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του μήνα Οκτωβρίου και μόνο με επιβατηγό ταχύπλοο, πολιτική που ακολουθούσε σταθερά και κατά τα προηγούμενα έτη, συνεπώς, με βάση τα χαρακτηριστικά αυτά (επιβατηγό ταχύπλοο, καθημερινές προσεγγίσεις κατά το πρώτο μόνο δεκαπενθήμερο του Οκτωβρίου) ούτε η εν λόγω εταιρεία πιθανολογείται ότι θα μπορούσε να αυξήσει τις προσεγγίσεις της στη νήσο Ίο, αύξηση που, και εάν ακόμη πραγματοποιούνταν, απευθύνεται μόνον σε επιβάτες και συνεπώς δεν επηρεάζει την παρούσα αξιολόγηση.

43. Ως εκ τούτου, η κατά τα ανωτέρω διερεύνηση των ανταγωνιστικών συνθηκών κατέδειξε ότι δεν ήταν πι-

24 Βλ. την υπ' αρ. 478/31.07.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

25 Υπ' αρ. 533/17.09.2019.

26 Υπ' αρ. 5990/14.10.2019, 991/14.10.2019 και 5968/25.09.2019 επιστολές παροχής στοιχείων αντίστοιχα.

θανή η περαιτέρω ανάπτυξη ανταγωνιστών της Ενιαίας Οντότητας στη νήσο Ίο κατά τη χρονική περίοδο του Οκτωβρίου 2018 και συνεπώς η αύξηση των προσεγγίσεων εκ μέρους της Ενιαίας Οντότητας δεν μετέβαλε τις ανταγωνιστικές συνθήκες, ενώ κάλυψε την ανάγκη της νήσου για επιπλέον προσεγγίσεις, προς όφελος εν τέλει και του κοινωνικού συνόλου, των κατοίκων και εν γένει των επιβατών των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών.

44. Υπενθυμίζεται ότι οι δεσμεύσεις ελήφθησαν από την ΑΤΤΙCΑ στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της απελευθέρωσης «ζήτησης/χώρου» για τη διευκόλυνση της εισόδου νέων ανταγωνιστών σε ζεύγη λιμένων στα οποία η Ενιαία Οντότητα κατέχει μονοπωλιακή ή δεσπόζουσα θέση. Συνεπώς, η εν λόγω δέσμευση συναρτάται άμεσα εν προκειμένω με τις ανταγωνιστικές συνθήκες στην εν λόγω δρομολογιακή γραμμή και ειδικότερα με την ύπαρξη ανταγωνιστών που να εξυπηρετούν την εν λόγω γραμμή και οι οποίοι θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν οι ίδιοι τα επιπλέον δρομολόγια αντί της Ενιαίας Οντότητας. Επομένως δύναται ευλόγως να θεωρηθεί ότι σε περίπτωση μη ύπαρξης ανταγωνιστών δραστηριοποιούμενων στην εν λόγω γραμμή ή σε περίπτωση μη δυνατότητας περαιτέρω δραστηριοποίησης των ήδη υφιστάμενων ανταγωνιστών, ενδεχόμενη απόκλιση από την εξεταζόμενη δέσμευση, όπως εν προκειμένω, δεν αντίκειται στο πνεύμα των δεσμεύσεων, καθώς δεν παρεμποδίζεται η σκοπούμενη με την παρούσα δέσμευση απελευθέρωση «ζήτησης/χώρου».

45. Υπό το πρίσμα αυτό και η ΕΑ με πρόσφατη απόφασή της²⁷ έκρινε ότι δεν αντίκειται στο πνεύμα των δεσμεύσεων τυχόν επιχειρηματική απόφαση της Ενιαίας Οντότητας να καλύψει τις συγκοινωνιακές ανάγκες σε συγκεκριμένα νησιά των Κυκλάδων, μεταξύ των οποίων και η Ίος, με αύξηση, κατά την περίοδο χαμηλής ζήτησης (Οκτώβριο έως Μάιο), της συχνότητας των δρομολογίων της, σε σχέση με το έτος βάσης (δρομολόγια προ της εξαγοράς), εφόσον υπάρχει έγγραφη επιβεβαίωση από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ότι στη συγκεκριμένη σύνδεση δεν δραστηριοποιείται ή δεν επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί άλλος ανταγωνιστής (ή οι τυχόν δραστηριοποιούμενοι δεν επιθυμούν να αυξήσουν τις προσεγγίσεις τους).

46. Στο ανωτέρω πλαίσιο και ενόψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, ήτοι της μη κάλυψης της ζήτησης από έτερο ανταγωνιστή με την αύξηση της δραστηριοποίησής του στην εν λόγω γραμμή, η απόκλιση από τη μη αύξηση των προσεγγίσεων στη νήσο Ίο δεν αντίκειται στο πνεύμα των δεσμεύσεων, καθώς αφενός υπάρχει αποτύπωση των ανταγωνιστικών συνθηκών, από την οποία προκύπτει η μη επέκταση της υφιστάμενης δραστηριοποίησης από την πλευρά ανταγωνιστών της Ενιαίας Οντότητας στο συγκεκριμένο δρομολόγιο και αφετέρου υπάρχει η δηλωμένη ανάγκη του νησιού για πρόσθετη διασύνδεσή του με την Αττική και τα γύρω νησιά, η οποία είναι πρωταρχικής σημασίας και μη αντικείμενη στο πνεύμα των δεσμεύσεων.

27 Η οποία ελήφθη στην υπ' αρ. 73/01.10.2019 συνεδρίασή της, σε συνέχεια σχετικού αιτήματος του Δήμου Ιητών κοινοποιούμενο προς την ΕΑ. Βλ. επιστολή υπ' αρ. 2352/30.09.2019

III.3 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β3(α)

III.3.1 Πραγματικά Περιστατικά

47. Με την υπ' αρ. Β3(α) δέσμευση, η ΑΤΤΙCΑ δεσμεύτηκε να μην αυξήσει ανά σχετική αγορά προϊόντος (επιβάτες, ΙΧ οχήματα, φορτηγά) τις συχνότητες του δρομολογίου Αττική - Πάτμος/Πάτμος - Αττική σε σύγκριση με τις συχνότητες των δρομολογίων που εκτελούνταν την περίοδο 2017-2018.

48. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι πράγματι δεν αυξήθηκαν ανά σχετική αγορά, οι συχνότητες του εξεταζόμενου δρομολογίου, για το χρονικό διάστημα από την έναρξη των δεσμεύσεων μέχρι και τον Απρίλιο 2019, ενώ κατά τον μήνα Μάιο 2019, η ΑΤΤΙCΑ αύξησε τις εβδομαδιαίες διελυσεις της από/προς Αττική - Πάτμο, εκτελώντας ένα (1) επιπλέον δρομολόγιο ανά εβδομάδα.²⁸

49. Σύμφωνα με την Ενημερωτική Έκθεση του μήνα Μαΐου η αύξηση των δρομολογίων έλαβε χώρα σε συνέχεια των σχετικών δρομολογίων προς Ικαρία/Φούρνους, κατόπιν αιτημάτων των φορέων της Ικαρίας για αύξηση των προσεγγίσεων σε αυτή. Η αύξηση του δρομολογίου δεν αμφισβητείται ούτε από την ίδια την ΑΤΤΙCΑ, η οποία επεσήμανε εντούτοις με την από 30.07.2019 επιστολή της ότι αποτελεί τη μοναδική ακτοπλοϊκή εταιρεία που δραστηριοποιείται στη σύνδεση Πειραιάς - Πάτμος.²⁹

III.3.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

50. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, οι δεσμεύσεις ελήφθησαν από την ΑΤΤΙCΑ στα πλαίσια, μεταξύ άλλων, της απελευθέρωσης «ζήτησης/χώρου» για τη διευκόλυνση της εισόδου νέων ανταγωνιστών σε ζεύγη λιμένων στα οποία η Ενιαία Οντότητα κατέχει μονοπωλιακή ή δεσπόζουσα θέση. Συνεπώς, η εν λόγω δέσμευση συναρτάται άμεσα εν προκειμένω με τις ανταγωνιστικές συνθήκες στην εν λόγω δρομολογιακή γραμμή και ειδικότερα με την ύπαρξη ανταγωνιστών που να εξυπηρετούν την εν λόγω γραμμή και οι οποίοι θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν εκείνοι τα επιπλέον δρομολόγια αντί της Ενιαίας Οντότητας.

51. Εν προκειμένω, δεδομένης της έλλειψης ανταγωνιστή δραστηριοποιούμενου στη σχετική γραμμή, δεν παρεμποδίζεται πιθανή απελευθέρωση «ζήτησης/χώρου» και επομένως, η απόκλιση από τη συγκεκριμένη δέσμευση με την αύξηση των προσεγγίσεων δεν αντίκειται στο πνεύμα των δεσμεύσεων. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι ήδη εξαρχής ήταν γνωστή η εξυπηρέτηση του νησιού κατ' αποκλειστικότητα από την Ενιαία Οντότητα και για τον λόγο αυτό η τελευταία δεσμεύθηκε όχι μόνο για μη αύξηση των προσεγγίσεων της προς το νησί αυτό (όπως και για το Βόρειο Αιγαίο) ώστε να υπάρχει χώρος για δραστηριοποίηση τυχόν ενδιαφερόμενων τρίτων ανταγωνιστών, αλλά επιπλέον δεσμεύθηκε και για μη μείωση των προσεγγίσεων της προς το νησί της Πάτμου [βλ. Δέσμευση Β3(β)], ακριβώς διότι έπρεπε να διασφαλιστεί ότι το νησί θα συνέχιζε να εξυπηρετείται. Αντιθέτως στις Κυκλάδες, οι δεσμεύσεις αφορούν μόνο

²⁸ Βλ. Έκθεση Μαΐου 2019 (υπ' αρ. 381/19.06.2019).

²⁹ Η επιστολή της ΑΤΤΙCΑ προωθήθηκε στην Υπηρεσία μέσω του Εντολοδόχου στις 31.07.2019. Βλ. την υπ' αρ. 478/31.07.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

σε μη αύξηση δρομολογίων με σκοπό τη διευκόλυνση εισόδου ή/και ενίσχυση των ανταγωνιστών. Άλλωστε, εν προκειμένω, η αύξηση δρομολογίων αποτελεί γεγονός επωφελές για το κοινωνικό σύνολο, τους κατοίκους και εν γένει τους επιβάτες των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και, συνεπώς, η σχετική δέσμευση αξιολογείται υπό το ανωτέρω αναφερόμενο πρίσμα.

III.4 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β6(α)

III.4.1 Πραγματικά Περιστατικά

52. Η υπό Β6 (α) δέσμευση προβλέπει, ότι για μια περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης του διατακτικού της απόφασης, η Ενιαία Οντότητα αναλαμβάνει την υποχρέωση: α) αύξησης κατά μία προσέγγιση τουλάχιστον ανά εβδομάδα τις προσεγγίσεις της προς τρεις (3) νήσους άγονης γραμμής, οι οποίες δεν προσεγγίζονταν κατά τη χρονική εκείνη στιγμή από άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία, πλην της Ενιαίας Οντότητας.

53. Σύμφωνα με το κείμενο των Δεσμεύσεων, η εν λόγω δέσμευση στόχο έχει να διασφαλίσει ότι τα νησιά αυτά δεν μένουν χωρίς εξυπηρέτηση, καθώς και να βελτιώσει τις υπηρεσίες προς τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών αυτών.³⁰

54. Σε συνέχεια της υπό Β6(α) δέσμευσής της για την αύξηση κατά τουλάχιστον μία προσέγγιση ανά εβδομάδα προς 3 νήσους άγονης γραμμής, η ΑΤΤΙCΑ (για το διάστημα Οκτώβριος 2018-Αύγουστος 2019) επέλεξε και προσέθεσε από μία εβδομαδιαία προσέγγιση στη Σύμη, τους Λειψούς και τη Λήμνο³¹.

55. Με την 6η Ενημερωτική Έκθεση για το χρονικό διάστημα 01.10.2018-31.10.2018,³² ο Εντολοδόχος διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, ότι «[η] Ενιαία Οντότητα σε εφαρμογή της δέσμευσής της για αύξηση τουλάχιστον κατά μια προσέγγιση την εβδομάδα των προσεγγίσεων της προς 3 νήσους άγονης γραμμής προσέθεσε εντός του Ιουνίου [σ.σ. 2018] από μια εβδομαδιαία προσέγγιση στη Σύμη (Attica), στους Λειψούς (Attica) και στη Λήμνο (HSW). [...] Η ως άνω δέσμευση τηρήθηκε και για το μήνα Οκτώβριο 2018»³³. Όπως προκύπτει εντούτοις από τα αναλυτικώς εκτιθέμενα στις παρ. 64-69 κατωτέρω, η εν λόγω δέσμευση δεν τηρήθηκε κατά τον μήνα Οκτώβριο ως προς το σκέλος της που αφορά τη νήσο Λήμνο.

56. Με την 7η Ενημερωτική Έκθεση³⁴ για το χρονικό διάστημα 01.11.2018-30.11.2018 ο Εντολοδόχος ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «[η] Ενιαία Οντότητα σε εφαρμογή της δέσμευσής της για αύξηση τουλάχιστον κατά μια προσέγγιση την εβδομάδα των προσεγγίσεων της προς 3 νήσους άγονης γραμμής προσέθεσε εντός του Ιουνίου

³⁰ Βλ. υπ' αρ. 222/25.04.2018 έγγραφο ανάληψης δεσμεύσεων, σελ. 13.

³¹ Βλ. σχετικά τις Ενημερωτικές Εκθέσεις του Εντολοδόχου, την υπ' αρ. 852/24.12.2018 του Οκτωβρίου, που επανυπεβλήθη επικαιροποιημένη (υπ' αρ. 230/09.04.2019), καθώς και εν γένει το σύνολο των Ενημερωτικών Εκθέσεων του Εντολοδόχου, σελ. 9.

³² Τόσο με την αρχική 6η Ενημερωτική Έκθεση του μηνός Οκτωβρίου (υπ' αρ. 764/19.11.2018), όσο με την επικαιροποιημένη (υπ' αρ. 38/23.01.2019).

³³ Βλ. σελ. 11.

³⁴ Τόσο με την αρχική Ενημερωτική Έκθεση (υπ' αρ. 852/24.12.2018), όσο και την επικαιροποιημένη έκδοσή της (υπ' αρ. 230/09.04.2019).

[σ.σ. 2018] από μια εβδομαδιαία προσέγγιση στη Σύμη, στους Λειψούς και στη Λήμνο. Η ως άνω δέσμευση τηρήθηκε για τη Σύμη και για τους Λειψούς για τον μήνα Νοέμβριο 2018, ενώ δεν τηρήθηκε για τη Λήμνο λόγω χειμερινής περιόδου[...].

57. Όπως προκύπτει από τις επικαιροποιημένες Ενημερωτικές Εκθέσεις του Εντολοδόχου³⁵ και τη σχετική αλληλογραφία του με την Ενιαία Οντότητα (ήδη από τον Μάρτιο του 2019), η εν λόγω διακοπή των δρομολογίων συνεχίστηκε και κατά το επόμενο χρονικό διάστημα. Κατόπιν τούτων, κρίθηκε σκόπιμη η παροχή πρόσθετων στοιχείων από την Ενιαία Οντότητα.

58. Στο από 07.03.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου³⁶ της Επιτροπής προς τον Εντολοδόχο αναφέρεται ότι «[επανέρχεται] αναφορικά με τις μηνιαίες εκθέσεις για την τήρηση των δεσμεύσεων της Attica, συγκεκριμένα από την έκθεση του Νοεμβρίου και μετά παρατηρούμε πως σε δύο περιπτώσεις δεσμεύσεων - αυτή των προσεγγίσεων σε νήσους άγονης γραμμής (Σύμη, Λειψούς, Λήμνο) καθώς και για τη δημιουργία της νέας σύνδεσης από Σαντορίνη προς Σύμη υπάρχει πρόβλημα. [...]».

59. Στο πλαίσιο αυτό, ο Εντολοδόχος με την από 12.03.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου³⁷ προς την Επιτροπή, ανέφερε τα εξής:

«Σε συνέχεια των από 7 Μαρτίου ερωτημάτων επί των μηνιαίων εκθέσεων,

παραθέτουμε κατωτέρω τις σχετικές διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν από την ΑΤΤΙCΑ GROUP.

“[...]Σε ό,τι αφορά στη δέσμευση για αύξηση των προσεγγίσεων σε νήσους άγονης γραμμής (Σύμη, Λειψούς, Λήμνο), η επιλογή των νησιών έγινε με τα ακόλουθα κριτήρια. [...]»

ΛΗΜΝΟΣ: στο νησί αυτό η ΑΤΤΙCΑ GROUP προσέγγιζε τρεις φορές την εβδομάδα (με Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας) τη χειμερινή περίοδο από την Αττική (Λαύριο) και πέντε φορές την εβδομάδα από τη Καβάλα.

Τη θερινή περίοδο, όπως την ορίζει το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (περίοδο 13 εβδομάδων και η οποία είναι από τις 10 Ιουνίου έως και 10 Σεπτεμβρίου), με βάση τη Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας, οι προσεγγίσεις γίνονται τέσσερις από Αττική και επτά από Καβάλα.

Η ΑΤΤΙCΑ GROUP επέλεξε να προσθέσει επιπλέον προσεγγίσεις ως ακολούθως:

35 Κατόπιν σχετικής επικοινωνίας με τον Εντολοδόχο λόγω της ανάγκης παροχής πρόσθετων διευκρινίσεων, ο Εντολοδόχος επανυπέβαλε τις εκθέσεις Νοεμβρίου 2018-Φεβρουαρίου 2019 στις 09.04.2019 με σχετ. αριθμ. πρωτ.: α) Νοέμβριος 2018 αρχική Έκθεση υπ' αρ. 852/24.12.2018 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019, β) Δεκέμβριος 2018, αρχική Έκθεση υπ' αρ. 38/23.01.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 122/19.02.2019 και την 230/09.04.2019, γ) Ιανουάριος 2019, αρχική Έκθεση υπ' αρ. 122/19.02.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019, δ) Φεβρουάριος 2019, αρχική Έκθεση υπ' αρ. 199/22.03.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019. Βλ. επίσης ε) Μάρτιος 2019 υπ' αρ. 257/22.04.2019, στ) Απρίλιος 2019 υπ' αρ. 330/24.05.2019, ζ) Μάιος 2019, υπ' αρ. 381/19.06.2019 και η) Ιούνιος 2019, υπ' αρ. 462/23.07.2019.

36 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

37 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

- Από 8 Ιουνίου έως 30 Σεπτεμβρίου: μία προσέγγιση από Καβάλα για Λήμνο και επιστροφή.

- Από 27 Ιουνίου έως 16 Σεπτεμβρίου, επιπλέον μία, από Καβάλα για Λήμνο και επιστροφή.

- Από 14 Ιουλίου έως 1 Σεπτεμβρίου, επιπλέον ακόμα μία, από Καβάλα για Λήμνο και επιστροφή.

Με όλες αυτές τις επιπλέον προσεγγίσεις, η ΑΤΤΙCΑ GROUP, τη θερινή περίοδο εξυπηρετεί τη Λήμνο από Αττική με τέσσερις προσεγγίσεις την εβδομάδα και από Καβάλα με δέκα προσεγγίσεις την εβδομάδα.

Όπως είναι αντιληπτό, η ΑΤΤΙCΑ GROUP ικανοποιεί τη δέσμευσή της για τη Λήμνο, επιλέγοντας την ενίσχυση των προσεγγίσεων στη Λήμνο τη θερινή περίοδο, όπου η τουριστική κίνηση είναι ιδιαίτερος αυξημένη, ανταποκρινόμενη τόσο στη δέσμευσή της, όσο και στα αιτήματα του Δήμου Λήμνου και της Περιφέρειας Β. Αιγαίου. [...]».

60. Εντός του Απριλίου 2019, η Επιτροπή ζήτησε από τον Εντολοδόχο³⁸ να επισημάνει στην ΑΤΤΙCΑ την ανωτέρω απόκλιση από τις δεσμεύσεις και να κοινοποιήσει η ΑΤΤΙCΑ στον Εντολοδόχο κατά το δυνατό αμεσότερο χρονικό διάστημα, τις δράσεις που θα αναλάβει για τη συμμόρφωσή της με την Απόφαση Δεσμεύσεων και τις εκεί προβλεπόμενες δεσμεύσεις.

61. Ο Εντολοδόχος απέστειλε στην ΑΤΤΙCΑ επιστολή με τις ζητούμενες διευκρινίσεις στις 17.04.2019,³⁹ στην οποία επισημαίνεται ότι «[κ]ατ' απόκλιση από τις ανωτέρω υποχρεωτικής φύσεως δεσμεύσεις προέκυψε ότι:

(α) η Εταιρεία έχει πάψει να εφαρμόζει τη σχετική υπό Β.6.α. δέσμευση για την

προσέγγιση προς τη νήσο Λήμνο (νήσος άγονης γραμμής) από το μήνα Νοέμβριο του 2018, και

(β) παρότι η Εταιρεία δημιούργησε μια νέα σύνδεση, μεταξύ Σαντορίνης και Σύμης, η σχετική υπό Β.6.β. δέσμευση έπαψε να τηρείται από το Νοέμβριο του 2018 [...]».

Παρακαλούμε δε να μας κοινοποιήσετε εντός των επόμενων δύο (2) εργάσιμων ημερών τις δράσεις που θα αναλάβετε για την αποκατάσταση της μη εφαρμογής των δεσμεύσεων που περιγράφονται ανωτέρω και έχουν τεθεί υπόψη σας μέσω της

κοινοποίησης στην Εταιρεία των μηνιαίων εκθέσεων...».

62. Στην ανωτέρω επιστολή απάντησε η ΑΤΤΙCΑ στις 19.04.2019⁴⁰ και, επί των υπό εξέταση δεσμεύσεων, όσον αφορά το νησί της Λήμνου, πέρα των όσων αναφέρει στην από 12.03.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αναφέρει τα εξής:

«[...]Με βάση τη Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας για την εξυπηρέτηση της γραμμής, δεν προβλέπεται πλοίο αντικατάστασης για την περίοδο που το πλοίο που εκτελεί τη γραμμή (ΕΞΠΡΕΣ ΠΗΓΑΣΟΣ) διακόπτεται τα δρομολογία του για εργασίες ετήσιας συντήρησης, η οποία σύμφωνα με τη νομοθεσία, μπορεί να ανέλθει και έως τις

38 Επιστολές ημερομηνιών 11ης και 15ης.04.2019 (υπ' αρ. 6479/10.10.2019).

39 Βλ. υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

40 Η απάντηση προωθήθηκε κατά την ίδια ως άνω ημερομηνία στην Επιτροπή Ανταγωνισμού από τον Εντολοδόχο (υπ' αρ. 6479/10.10.2019).

105 ημέρες⁴¹. Συμπερασματικά, καθόσον η υποχρέωση για την αύξηση προσεγγίσεων ακολουθεί τη δραστηριοποίηση του πλοίου, είναι αυτονόητο ότι καθόσον χρόνο το πλοίο τελεί σε ακινησία και κατά συνέπεια δικαιούται να μην εκτελεί καμία προσέγγιση από τις αναφερόμενες στη Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας, δικαιούται να μην εκτελεί ούτε τις επιπλέον προσεγγίσεις προς Λήμνο κατά τον χρόνο αυτό.

Παρόλα αυτά, η εταιρεία μας μερίμνησε ώστε το πλοίο να αντικατασταθεί από άλλο πλοίο του Ομίλου ΑΤΤΙΚΑ GROUP από την 05/04/19 έως και την 03/05/19 (χωρίς επαναλαμβανεται να έχει υποχρέωση προς τούτο), για να συνεχιστεί η απρόσκοπτη εξυπηρέτηση της νήσου Λήμνου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΑΤΤΙΚΑ GROUP είναι ο μοναδικός Όμιλος που αντικαθιστά τα πλοία του που εκτελούν δρομολόγια με Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας, κατά τη διάρκεια της ετήσιας συντήρησής τους, ενώ δεν υποχρεούται βάση της Σύμβασης Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας.

Όπως είναι αντιληπτό, η ΑΤΤΙΚΑ GROUP ικανοποιεί τη δέσμευσή της για τη Λήμνο, επιλέγοντας την ενίσχυση των προσεγγίσεων στη Λήμνο τη θερινή περίοδο, όταν η τουριστική κίνηση είναι ιδιαίτερος αυξημένη, ανταποκρινόμενη τόσο στη δέσμευσή της, όσο και στα αιτήματα του Δήμου Λήμνου και της Περιφέρειας Β. Αιγαίου, χωρίς να διακόπτει τη σύνδεση. [...]

63. Με νέα επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τον Εντολοδόχο στις 16.05.2019,⁴² η Επιτροπή ζήτησε την προσκόμιση των κάτωθι στοιχείων: «α) τις ακριβείς ημερομηνίες έναρξης - διακοπής και επαναφοράς των δύο συνδέσεων (Σαντορίνη - Σύμη και Καβάλα - Λήμνος, επιβεβαιώνοντας παράλληλα ότι όλο το διάστημα η επιπλέον προσέγγιση της Λήμνου που αναφέρετε στις εκθέσεις ήταν από Καβάλα), β) να διευκρινιστεί αν μεταξύ 05/04/2019 και έως 03/05/2019 η επιπλέον προσέγγιση της Λήμνου πραγματοποιήθηκε και αν διεκόπη για να ξανά εκκινήσει στις 08/06/2019. [...]». Τα σχετικά ερωτήματα προωθήθηκαν από τον Εντολοδόχο στην ΑΤΤΙΚΑ⁴³.

64. Στις 28.05.2019 ο Εντολοδόχος απέστειλε⁴⁴ τη σχετική απάντηση της Εταιρείας η οποία ανέφερε ότι:

«[...] Σε απάντηση του από 20/05/19 e-mail σας, σχετικά με την επιπλέον παροχή στοιχείων για τις συνδέσεις ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ-ΣΥΜΗ και ΚΑΒΑΛΑ-ΛΗΜΝΟΣ, σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

[...]

- Οι επιπλέον προσεγγίσεις στη ΛΗΜΝΟ από ΚΑΒΑΛΑ πραγματοποιήθηκαν από 08/06/18 έως και 30/09/18 και, αναλυτικά ως εξής:

Από 08/06/18-30/09/18 μία επιπλέον προσέγγιση από Καβάλα για Λήμνο και επιστροφή.

Από 27/06/18-16/09/18 και επιπλέον μία προσέγγιση, από Καβάλα για Λήμνο και επιστροφή.

Το διάστημα 05/04/19-03/05/19 δεν πραγματοποιήθη-

41 Σύμφωνα με το αρθρ. 6 παρ 3-5 του ν. 2932/2001 (βλ. την υπ' αρ. 374/13.06.2019 επιστολή του Εντολοδόχου).

42 Βλ. την υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

43 Βλ. το από 20.05.2019 σχετικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Εντολοδόχου (υπ' αρ. 6479/10.10.2019).

44 Βλ. το υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

καν επιπλέον προσεγγίσεις στη ΛΗΜΝΟ, λόγω χειμερινής περιόδου.

Σημειώνεται ότι, για το διάστημα 03/04/19-08/05/19 το πλοίο μας ΕΞΠΡΕΣ ΠΗΓΑΣΟΣ, που εξυπηρετεί τη γραμμή με Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας, διέκοψε τα δρομολόγια του για εργασίες Ετήσιας Συντήρησης και αντικαταστάθηκε στα δρομολόγια του από τα πλοία ΔΙΑΓΟΡΑΣ και BLUE STAR NAXOS, συνεχίζοντας απρόσκοπτα την εξυπηρέτηση της γραμμής, παρόλο που από τη Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας δεν προβλέπεται πλοίο αντικατάστασης για την περίοδο που το πλοίο που εκτελεί τη γραμμή, διακόπτει τα δρομολόγια του για εργασίες Ετήσιας Συντήρησης, η οποία σύμφωνα με τη νομοθεσία, μπορεί να ανέλθει και έως τις 105 ημέρες.

Η έναρξη των επιπλέον προσεγγίσεων έχει προγραμματιστεί από την 08/06/19 [...].

65. Επιπλέον των ανωτέρω και προς επίρρωση των θέσεων της, η ΑΤΤΙΚΑ επισύναψε στην ανωτέρω σχετική επιστολή την υπ' αρ. 2252.1.24/38227/19, ημερομηνίας 24.05.2019, επιστολή του Αναπληρωτή Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Ο Υπουργός, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι «[...] σαφώς προκύπτει ότι κατά τη τρέχουσα δρομολογιακή περίοδο [ενν. την περίοδο Νοέμβριος 2018-Οκτώβριος 2019] η Λήμνος συνδέεται ικανοποιητικά με απευθείας συνδέσεις (χωρίς ανταποκρίσεις) με την ηπειρωτική χώρα με πέντε (05) δρομολόγια την εβδομάδα κατά τη χειμερινή και επτά (07) δρομολόγια κατά τη θερινή περίοδο. [...] [Δ]εδομένου ότι η ακτοπλοϊκή διακίνηση επιβατών και οχημάτων στη χώρα μας χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με τις μέγιστες τιμές αυτής κατά τη θερινή περίοδο (Ιούνιο έως Σεπτέμβριο), σε συνδυασμό με τη συνεχώς αυξανόμενη τουριστική κίνηση αλλά και τα πάγια αιτήματα τόσο της τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, όσο και των παραγωγικών φορέων των νήσων (τοπικές επιχειρήσεις, ξενοδοχεία κ.λπ), ανά την επικράτεια για αύξηση της συχνότητας των συνδέσεων το θέρος, η προσθήκη ενός και μόνο επιπλέον δρομολογίου την περίοδο αυτή δύναται να επιφέρει την επιθυμητή προστιθέμενη αξία για τα νησιά»⁴⁵.

66. Τα στοιχεία που προωθήθηκαν από τον Εντολοδόχο στις 28.05.2019, δεν απάντησαν με επάρκεια στα ερωτήματα που είχαν τεθεί από την Υπηρεσία. Συγκεκριμένα είχε ζητηθεί από την Ενιαία Οντότητα να διευκρινιστούν οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης- διακοπής και επαναφοράς των δύο συνδέσεων (Σαντορίνη - Σύμη και Καβάλα - Λήμνος).⁴⁶

67. Στις 12.06.2019⁴⁷ ο Εντολοδόχος απάντησε προσκομίζοντας τα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 1.

45 Σημειώνεται ότι η ΑΤΤΙΚΑ είχε απευθυνθεί με επιστολή της προς τον Υπουργό στις 21.05.2019 θέτοντας αποκλειστικά την εξής ερώτηση: «Παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε εάν η Λήμνος εξυπηρετείται επαρκώς τη χειμερινή περίοδο σε ό,τι αφορά στην κάλυψη της ζήτησης μετακίνησης επιβατών και φορτίων, και τη συχνότητα της σύνδεσης, καθώς και αν η ανάγκη ενίσχυσης των δρομολογίων εξυπηρετεί να γίνει τη θερινή περίοδο», βλ. συννημένο έγγραφο στην υπ' αρ. 374/13.06.2019 απάντηση του Εντολοδόχου.

46 Βλ. την από 05.06.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τον Εντολοδόχο (υπ' αρ. 6479/10.10.2019 επιστολή).

47 Βλ. την υπ' αρ. 374/13.06.2019 επιστολή.

**Πίνακας 1. Εβδομαδιαίες διελεύσεις Καβάλα-Λήμνος
(Δευτέρα 19.06.2017 – Δευτέρα 24.06.2019)**

Την εβδομάδα που ξεκίνησε	Πραγματοποιηθείσες εβδομαδιαίες προσεγγίσεις Καβάλα - Λήμνος (ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)	Την εβδομάδα που ξεκίνησε	Πραγματοποιηθείσες εβδομαδιαίες προσεγγίσεις Καβάλα - Λήμνος (1ο ΕΤΟΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ)	Διαφορά "1ο έτος δεσμεύσεων - έτος βάσης"
Δευτέρα, 19 Ιούνιος 2017	7	Δευτέρα, 18 Ιούνιος 2018	8	1
Δευτέρα, 26 Ιούνιος 2017	7	Δευτέρα, 25 Ιούνιος 2018	9	2
Δευτέρα, 3 Ιούλιος 2017	7	Δευτέρα, 2 Ιούλιος 2018	9	2
Δευτέρα, 10 Ιούλιος 2017	7	Δευτέρα, 9 Ιούλιος 2018	10	3
Δευτέρα, 17 Ιούλιος 2017	7	Δευτέρα, 16 Ιούλιος 2018	10	3
Δευτέρα, 24 Ιούλιος 2017	7	Δευτέρα, 23 Ιούλιος 2018	10	3
Δευτέρα, 31 Ιούλιος 2017	7	Δευτέρα, 30 Ιούλιος 2018	10	3
Δευτέρα, 7 Αυγούστος 2017	7	Δευτέρα, 6 Αυγούστος 2018	10	3
Δευτέρα, 14 Αυγούστος 2017	7	Δευτέρα, 13 Αυγούστος 2018	10	3
Δευτέρα, 21 Αυγούστος 2017	7	Δευτέρα, 20 Αυγούστος 2018	10	3
Δευτέρα, 28 Αυγούστος 2017	7	Δευτέρα, 27 Αυγούστος 2018	10	3
Δευτέρα, 4 Σεπτέμβριος 2017	7	Δευτέρα, 3 Σεπτέμβριος 2018	9	2
Δευτέρα, 11 Σεπτέμβριος 2017	6	Δευτέρα, 10 Σεπτέμβριος 2018	8	2
Δευτέρα, 18 Σεπτέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 17 Σεπτέμβριος 2018	6	1
Δευτέρα, 25 Σεπτέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 24 Σεπτέμβριος 2018	6	1
Δευτέρα, 2 Οκτώβριος 2017	5	Δευτέρα, 1 Οκτώβριος 2018	6	1
Δευτέρα, 9 Οκτώβριος 2017	5	Δευτέρα, 8 Οκτώβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 16 Οκτώβριος 2017	5	Δευτέρα, 15 Οκτώβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 23 Οκτώβριος 2017	5	Δευτέρα, 22 Οκτώβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 30 Οκτώβριος 2017	5	Δευτέρα, 29 Οκτώβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 6 Νοέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 5 Νοέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 13 Νοέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 12 Νοέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 20 Νοέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 19 Νοέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 27 Νοέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 26 Νοέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 4 Δεκέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 3 Δεκέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 11 Δεκέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 10 Δεκέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 18 Δεκέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 17 Δεκέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 25 Δεκέμβριος 2017	5	Δευτέρα, 24 Δεκέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 1 Ιανουάριος 2018	5	Δευτέρα, 31 Δεκέμβριος 2018	5	0
Δευτέρα, 8 Ιανουάριος 2018	5	Δευτέρα, 7 Ιανουάριος 2019	5	0
Δευτέρα, 15 Ιανουάριος 2018	5	Δευτέρα, 14 Ιανουάριος 2019	5	0
Δευτέρα, 22 Ιανουάριος 2018	5	Δευτέρα, 21 Ιανουάριος 2019	5	0
Δευτέρα, 29 Ιανουάριος 2018	5	Δευτέρα, 28 Ιανουάριος 2019	5	0
Δευτέρα, 5 Φεβρουάριος 2018	2	Δευτέρα, 4 Φεβρουάριος 2019	5	3
Δευτέρα, 12 Φεβρουάριος 2018	5	Δευτέρα, 11 Φεβρουάριος 2019	5	0
Δευτέρα, 19 Φεβρουάριος 2018	5	Δευτέρα, 18 Φεβρουάριος 2019	5	0
Δευτέρα, 26 Φεβρουάριος 2018	5	Δευτέρα, 25 Φεβρουάριος 2019	5	0
Δευτέρα, 5 Μάρτιος 2018	5	Δευτέρα, 4 Μάρτιος 2019	5	0
Δευτέρα, 12 Μάρτιος 2018	5	Δευτέρα, 11 Μάρτιος 2019	5	0
Δευτέρα, 19 Μάρτιος 2018	5	Δευτέρα, 18 Μάρτιος 2019	5	0
Δευτέρα, 26 Μάρτιος 2018	5	Δευτέρα, 25 Μάρτιος 2019	5	0
Δευτέρα, 2 Απρίλιος 2018	5	Δευτέρα, 1 Απρίλιος 2019	5	0
Δευτέρα, 9 Απρίλιος 2018	5	Δευτέρα, 8 Απρίλιος 2019	5	0
Δευτέρα, 16 Απρίλιος 2018	5	Δευτέρα, 15 Απρίλιος 2019	5	0
Δευτέρα, 23 Απρίλιος 2018	5	Δευτέρα, 22 Απρίλιος 2019	5	0

Την εβδομάδα που ξεκίνησε	Πραγματοποιηθείσες εβδομαδιαίες προσεγγίσεις Καβάλα - Λήμνος (ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)	Την εβδομάδα που ξεκινά	Προγραμματισμένος αριθμός εβδομαδιαίων προσεγγίσεων Καβάλα - Λήμνος (2ο ΕΤΟΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ)	Διαφορά
Δευτέρα, 1 Μάιος 2017	5	Δευτέρα, 29 Απρίλιος 2019	5	0
Δευτέρα, 8 Μάιος 2017	5	Δευτέρα, 6 Μάιος 2019	5	0
Δευτέρα, 15 Μάιος 2017	5	Δευτέρα, 13 Μάιος 2019	5	0
Δευτέρα, 22 Μάιος 2017	5	Δευτέρα, 20 Μάιος 2019	5	0
Δευτέρα, 29 Μάιος 2017	5	Δευτέρα, 27 Μάιος 2019	5	0
Δευτέρα, 5 Ιούνιος 2017	5	Δευτέρα, 3 Ιούνιος 2019	5	0
Δευτέρα, 12 Ιούνιος 2017	7	Δευτέρα, 10 Ιούνιος 2019	7	0
Δευτέρα, 19 Ιούνιος 2017	7	Δευτέρα, 17 Ιούνιος 2019	8	1
Δευτέρα, 26 Ιούνιος 2017	7	Δευτέρα, 24 Ιούνιος 2019	9	2

Πηγή: Εντολοδόχος (υπ' αριθμ. πρωτ. 374/13.06.2019 επιστολή)

68. Με νέα επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου⁴⁸ στις 29.07.2019, ζητήθηκαν διευκρινίσεις στον Εντολοδόχο ως προς τις προσεγγίσεις στο νησί της Λήμνου, δεδομένου ότι από τα στοιχεία που είχε προσκομίσει στις 12.06.2019⁴⁹ προκύπτει ότι η επανέναρξη της επιπλέον προσέγγισης είχε προγραμματιστεί για την εβδομάδα που ξεκινά τη Δευτέρα 17.06.2019, μολονότι στην από 28.05.2019 επιστολή της ΑΤΤΙCΑ, αναφερόταν ότι η επανέναρξη της επιπλέον προσέγγισης είχε προγραμματιστεί για τις 08.06.2019. Στις 31.07.2019 ο Εντολοδόχος απάντησε ότι⁵⁰ «[ο]ι επιπλέον προσεγγίσεις της Ενιαίας Οντότητας προς το νησί της Λήμνου ξεκίνησαν από την Πέμπτη 13.06.2019 από Καβάλα προς Λήμνο και την Παρασκευή 14.06.2019 από Λήμνο προς Καβάλα [...]. Συνεπώς, η δέσμευση της Ενιαίας Οντότητας για την προσέγγιση στη Λήμνο τηρήθηκε για τον μήνα Ιούνιο από 13.06.2019 και μετά. Η ημερομηνία 08.06.2019 η οποία αναφέρεται στην από 28.05./2019 επιστολή της Ενιαίας Οντότητας, ορίζει την έναρξη της αρχικής δρομολογιακής περιόδου [...] και όχι την έναρξη των επιπλέον προσεγγίσεων προς τη Λήμνο».

69. Περαιτέρω, ο Εντολοδόχος, με επιστολή του στις 23.09.2019⁵¹ επιβεβαίωσε ότι η διακοπή της επιπλέον προσέγγισης στο δρομολόγιο Καβάλα - Λήμνος έλαβε χώρα τον Οκτώβριο του 2018, γεγονός το οποίο εκ παραδρομής δεν αποτυπώνεται στην υποβληθείσα Έκθεση για τον μήνα Οκτώβριο,⁵² όπου εσφαλμένα αναφέρεται ότι η εν λόγω δέσμευση τηρήθηκε.

70. Ενόψει των ανωτέρω, προκύπτει ότι η επιπλέον προσέγγιση της Λήμνου, και συγκεκριμένα η διασύνδεση Καβάλα - Λήμνος, η οποία είχε δημιουργηθεί από την Ενιαία Οντότητα στο πλαίσιο της υλοποίησης της δέσμευσής της να «αυξήσει τουλάχιστον κατά μία προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς τρεις (3) νήσους άγονης γραμμής», δεν πραγματοποιήθηκε για το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο 2018, και συγκεκριμένα από τις 8 Οκτωβρίου 2018⁵³ έως και τις 9 Ιουνίου 2019⁵⁴, ήτοι 34 εβδομάδες (ή 238 ημέρες).⁵⁵

48 Υπ' αρ. 479/31.07.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

49 Βλ. Πίνακα 1 (σχετικό πίνακα excel ως συνημμένο στην υπ' αρ. 374/13.06.2019 επιστολή).

50 Με την υπ' αρ. 479/31.07.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

51 Υπ' αρ. 547/24.09.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

52 Τόσο με την αρχική 6η Ενημερωτική Έκθεση του μηνός Οκτωβρίου (υπ' αρ. 764/19.11.2018) όσο με την επικαιροποιημένη (υπ' αρ. 38/23.01.2019), η ως άνω δέσμευση εμφανίζεται να τηρείται.

53 Βλ. τα αναλυτικά στοιχεία διελεύσεων που παρασχέθηκαν από την ΑΤΤΙCΑ στις 12.06.2019 (υπ' αρ. 374/13.06.2019) όπως αποτυπώνονται στον Πίνακα 1.

54 Η επιπλέον προσέγγιση ξεκίνησε την Πέμπτη 13.06.2019, οπότε εκτιμάται ότι η προσέγγιση για την εβδομάδα από 10 έως 17 Ιουνίου 2019 πραγματοποιήθηκε.

55 Αν και η ανωτέρω αναφερθείσα χρονική περίοδος αντιστοιχεί σε 35 εβδομάδες, η μη εκτέλεση επιπλέον προσεγγίσεων αφορά σε 34 εβδομάδες, καθώς υπήρξε επιπλέον προσέγγιση - την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου 2019, ήτοι από Δευτέρα 4 έως Κυριακή 10 Φεβρουαρίου 2019.

III.4.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

71. Ειδικότερα, η ΑΤΤΙCΑ υποστηρίζει ότι η υποχρέωση της για την αύξηση προσεγγίσεων ακολουθεί τη δραστηριοποίηση του πλοίου, θεωρεί δε αυτονόητο ότι καθόσο χρόνο το πλοίο τελεί σε ακινησία και δικαιούται να μην εκτελεί καμία προσέγγιση από τις αναφερόμενες στη Σύμβαση Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας, δικαιούται κατά τη γνώμη της να μην εκτελεί ούτε τις επιπλέον προσεγγίσεις προς Λήμνο. Αναφέρει, επιπλέον, ότι επέλεξε να ενισχύσει τις προσεγγίσεις προς Λήμνο κατά τη θερινή περίοδο, κατά την οποία η τουριστική κίνηση είναι ιδιαίτερος αυξημένη.

72. Πλην όμως, η διατύπωση του διατακτικού της Απόφασης Δεσμεύσεων για την υπό Β6 (α) δέσμευση είναι σαφής και δεν επιδέχεται παρερμηνείας. Η εν λόγω δέσμευση δεν τελεί υπό όρους ή αιρέσεις και είναι απολύτως συγκεκριμένη.

73. Σε αντίκρουση των ανωτέρω διαλαμβανομένων από την ΑΤΤΙCΑ στην από 19.04.2019 επιστολή της (βλ. παράγραφο 62 ανωτέρω) επισημαίνεται ότι καταρχήν στο κείμενο των δεσμεύσεων δεν υφίσταται καμία αναφορά σε εξαίρεση κατά τη χειμερινή περίοδο, ούτε εξειδίκευση ότι η αύξηση των προσεγγίσεων θα λαμβάνει χώρα κατά το διάστημα, κατά το οποίο δραστηριοποιείται κάποιο συγκεκριμένο πλοίο, καθώς η δέσμευση αφορά σε δρομολόγιο/προσέγγιση και όχι στο πλοίο που την εκτελεί. Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι το επιχείρημα αυτό προβάλλεται αλυσιτελώς, καθώς ούτως ή άλλως δεν διακόπηκε η δραστηριοποίηση της ΑΤΤΙCΑ στο εν λόγω δρομολόγιο, αλλά απλώς δεν αυξήθηκαν κατά τα προβλεπόμενα από τις δεσμεύσεις της οι προσεγγίσεις της στη Λήμνο.

74. Αντίστοιχα δέον να επισημανθεί ότι η προκείμενη δέσμευση αφορούσε στην εβδομαδιαία αύξηση των προσεγγίσεων σε τρεις νήσους άγονης γραμμής, χωρίς να ορίζει συγκεκριμένα τις νήσους αυτές, οι οποίες συγκεκριμενοποιήθηκαν από την ΑΤΤΙCΑ. Μπορούσε συνεπώς η ΑΤΤΙCΑ, σε περίπτωση που αδυνατούσε για τον οποιονδήποτε λόγο ή έκρινε ασύμφορο να τηρήσει τη δέσμευσή της αναφορικά με τη συγκεκριμένη προσέγγιση (Καβάλα - Λήμνος) να επιλέξει έτερο προορισμό άγονης γραμμής και να αυξήσει τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της στον προορισμό αυτό, γνωστοποιώντας τη σχετική αλλαγή στον Εντολοδόχο και την ΕΑ.

75. Περαιτέρω σημειώνεται ότι στο κείμενο των δεσμεύσεων δεν αναφέρεται δυνατότητα της ΑΤΤΙCΑ να επιλέξει, κατά το δοκούν, συγκεκριμένη περίοδο τήρησης της δέσμευσης, αλλά αντιθέτως ρητά μνημονεύεται ότι η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της κοινοποίησης του διατακτικού της απόφασης να αυξήσει τουλάχιστον κατά μια προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς τρεις (3) νήσους άγονης γραμμής, η δε επιχειρούμενη από την ΑΤΤΙCΑ δικαιολόγηση της συμπεριφοράς της με το σκεπτικό ότι ήθελε να ενισχύσει τις προσεγγίσεις προς Λήμνο κατά τη θερινή περίοδο, κατά την οποία η τουριστική κίνηση είναι ιδιαίτερος αυξημένη κρίνεται αλυσιτελής καθώς, τόσο το γράμμα όσο και το πνεύμα της δέσμευσης αναφέρεται σε αδιάλειπτη τήρηση της εν λόγω δέσμευσης⁵⁶.

56 Διευκρινίζεται ότι αντιθέτως σε έτερες δεσμεύσεις προβλέ-

76. Ως προς δε την επικαλούμενη διακοπή της σύνδεσης για τις εργασίες ετήσιας συντήρησης του πλοίου, επισημαίνεται ότι από τα παρασχεθέντα στοιχεία, τα οποία έχουν περιληφθεί ανωτέρω στον Πίνακα 1 δεν προκύπτει να έλαβε χώρα διακοπή των διελεύσεων προς το νησί της Λήμνου, ενώ βεβαίως ακόμη και αν είχε συμβεί κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να αποτελέσει νομιμοποιητικό λόγο της μη τήρησης από μέρους της ΑΤΤΙΣΑ των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει καθώς, όπως προαναφέρθηκε, οι δεσμεύσεις προβλέπουν αδιάλειπτη επί μια τριετία αύξηση των προσεγγίσεων προς τρία (3) νησιά άγονης γραμμής.

77. Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι οι δεσμεύσεις ελήφθησαν από την ΑΤΤΙΣΑ στο πλαίσιο της έγκρισης της συγκέντρωσης και συνεπώς αξιολογούνται υπό το πρίσμα της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και όχι υπό αυτό των Συμβάσεων Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας. Συνεπώς, πρακτικές και συμπεριφορές της ΑΤΤΙΣΑ που ενδεχομένως επιτρέπονται στο πλαίσιο των συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας δεν ασκούν επιρροή για την τήρηση των δεσμεύσεων, η οποία ελέγχεται μόνο υπό το πρίσμα των ίδιων των δεσμεύσεων.

78. Επομένως, η αναφερόμενη από την ΑΤΤΙΣΑ ικανοποιητική εκτέλεση των συγκοινωνιακών αναγκών επιβατών και οχημάτων ως προς τη νήσο Λήμνο και η προσκομιζόμενη σχετική αλληλογραφία με τον Αναπληρωτή Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ικανοποιεί ενδεχομένως τις απαιτήσεις που θέτει ο ν. 2932/2001, πλην όμως δεν συνδέεται καθ' οποιονδήποτε τρόπο, ούτε δύναται να δικαιολογήσει τη μη τήρηση της προκειμένης δέσμευσης που αφορά την αύξηση των εβδομαδιαίων προσεγγίσεων, σε άγονες γραμμές και συγκεκριμένα στην επιλεγείσα από την Ενιαία Οντότητα γραμμή Καβάλα-Λήμνος. Και τούτο, διότι, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, η τήρηση των εν λόγω δεσμεύσεων, όπως προκύπτει από το διατακτικό της απόφασης, δεν υπόκειται σε εξαιρέσεις ούτε προβλέπεται η δυνατότητα διακοπής των συνδέσεων αυτών. Συνεπώς, η διακοπή της εν λόγω δρομολογιακής σύνδεσης, για οποιονδήποτε λόγο και εάν πραγματοποιείται κι ακόμη και εάν είναι νόμιμη στο πλαίσιο και για τους σκοπούς του ν. 2932/2001, δεν δικαιολογεί την απόκλιση από την Απόφαση Δεσμεύσεων, οι οποίες έγιναν δεκτές προς εξυπηρέτηση του σκοπού της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και επομένως ουδεμία επιρροή ασκεί και δεν δύναται να μεταβάλει τα συμπεράσματα περί της μη τήρησης της προκειμένης δέσμευσης κατά το σκέλος της που αφορά τη σύνδεση Καβάλα- Λήμνος.

III.5 ΔΕΣΜΕΥΣΗ Β6(Β)

III.5.1 Πραγματικά Περιστατικά

79. Στην 7η Ενημερωτική Έκθεση⁵⁷ για το χρονικό διάστημα 01.11.2018-30.11.2018 ο Εντολοδόχος ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «[...]επιπλέον τον Ιούνιο 2018, η Ενιαία Οντότητα σε εφαρμογή της δέσμευσής της για δημιουργία μιας νέας σύνδεσης προχώρησε στη σύνδεση πονταί ρητά εξαιρέσεις, βλ. ενδεικτικά τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στη Β1 δέσμευση.

57 Τόσο με την αρχική, υπ' αρ. 852/24.12.2018, όσο και την επικαιροποιημένη έκδοσή της υπ' αρ. 230/09.04.2019 (σελ. 8).

Σαντορίνης -Σύμης. Η ως άνω δέσμευση δεν τηρήθηκε για το μήνα Νοέμβριο 2018, λόγω ετήσιου δεξαμενισμού του πλοίου που πραγματοποίησε το συγκεκριμένο δρομολόγιο».

80. Δεδομένου ότι η διακοπή των δρομολογίων συνεχίστηκε και κατά το επόμενο χρονικό διάστημα, όπως προκύπτει από τις επόμενες Ενημερωτικές Εκθέσεις του Εντολοδόχου⁵⁸ αλλά και από τη σχετική αλληλογραφία του με την Ενιαία Οντότητα (ήδη από τον Μάρτιο του 2019), κρίθηκε σκόπιμη η παροχή πρόσθετων στοιχείων από την Ενιαία Οντότητα.

81. Όπως αναφέρεται και στην παρ. 58 παραπάνω, στο από 7 Μαρτίου 2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου⁵⁹ της Επιτροπής προς τον Εντολοδόχο επισημαίνεται ότι «[επανέρχεται] αναφορικά με τις μηνιαίες εκθέσεις για την τήρηση των δεσμεύσεων της Attica, συγκεκριμένα από την έκθεση του Νοεμβρίου και μετά παρατηρούμε πως σε δύο περιπτώσεις δεσμεύσεων - αυτή των προσεγγίσεων σε νήσους άγονης γραμμής (Σύμη, Λειψούς, Λήμνο) καθώς και για τη δημιουργία της νέας σύνδεσης από Σαντορίνη προς Σύμη υπάρχει πρόβλημα. [...]»

82. Στο πλαίσιο αυτό, και σε απάντηση των ανωτέρω για τη δέσμευση που αφορά τη νέα σύνδεση Σαντορίνη-Σύμη, στην από 12.03.2019 επιστολή⁶⁰ ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Εντολοδόχου αναφέρονται τα εξής:

«Σε συνέχεια των από 7 Μαρτίου ερωτημάτων επί των μηνιαίων εκθέσεων, παραθέτουμε κατωτέρω τις σχετικές διευκρινήσεις που παρασχεθήκαν από την ΑΤΤΙΣΑ GROUP.

“Σε ό,τι αφορά στη νέα σύνδεση για την οποία έχει δεσμευθεί η ΑΤΤΙΣΑ GROUP να πραγματοποιήσει, η οποία είναι η ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ-ΣΥΜΗ, έγινε με γνώμονα την ενίσχυση τουριστικά της νήσου Σύμης, συνδέοντάς την με ένα από τα πιο δημοφιλή νησιά, τη Σαντορίνη.

Η σύνδεση αυτή πραγματοποιείται την περίοδο όπου στη γραμμή των Δωδεκανήσων η ΑΤΤΙΣΑ GROUP δραστηριοποιείται με 3 πλοία και η οποία είναι από τις 15 Μαρτίου εκάστου έτους έως και 30 Οκτωβρίου, δηλαδή την περίοδο της τουριστικής κίνησης.

Η απόσυρση του ενός πλοίου γίνεται στα πλαίσια της διενέργειας της ετήσιας συντήρησης των πλοίων και η οποία σύμφωνα με τη νομοθεσία, μπορεί να ανέλθει και έως τις 105 ημέρες ανά πλοίο.

Το τρίτο πλοίο της Δωδεκανήσου (στην προκειμένη περίπτωση το BLUE STAR 1), εκτός από τη δική του συ-

58 Κατόπιν σχετικής επικοινωνίας με τον Εντολοδόχο λόγω της ανάγκης παροχής πρόσθετων διευκρινίσεων, ο Εντολοδόχος επαυπέβαλε τις εκθέσεις Νοεμβρίου 2018- Φεβρουαρίου 2019 στις 09.04.2019 με σχετ. αριθμ. πρωτ.: α) Νοέμβριος 2018 αρχική Έκθεση υπ' αρ. 852/24.12.2018 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019, β) Δεκέμβριος 2018 αρχική Έκθεση υπ' αρ. 38/23.01.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 122/19.02.2019 και την 230/09.04.2019, γ) Ιανουάριος 2019 αρχική Έκθεση υπ' αρ. 122/19.02.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019, δ) Φεβρουάριος 2019 αρχική Έκθεση υπ' αρ. 199/22.03.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019. Βλ. και προσκομισθείσες Εκθέσεις για Μάρτιο 2019 (υπ' αρ. 257/22.04.2019) και Απρίλιο 2019 (υπ' αρ. 330/24.05.2019).

59 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

60 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

ντήρηση, αντικαθιστά και σε άλλες γραμμές τόσο της ελληνικής ακτοπλοΐας όσο και στις γραμμές της Αδριατικής, που δραστηριοποιείται η ΑΤΤΙCΑ GROUP, τα υπόλοιπα πλοία για την ετήσια συντήρησή τους, ώστε να διατηρείται η εξυπηρέτηση των γραμμών"[...].»

83. Εντός του Απριλίου 2019, με επιστολές ηλεκτρονικού ταχυδρομείου⁶¹ προς τον Εντολοδόχο, επισημάνθηκαν ξανά οι ανωτέρω αποκλίσεις από τις δεσμεύσεις της Απόφασης Δεσμεύσεων προκειμένου ο Εντολοδόχος να ενημερώσει την ΑΤΤΙCΑ.

84. Με την από 17.04.2019 επιστολή του Εντολοδόχου προς την ΑΤΤΙCΑ⁶² καλείται η τελευταία να κοινοποιήσει στον Εντολοδόχο κατά το δυνατό αμεσότερο χρονικό διάστημα, τα μέτρα που θα αναλάβει ώστε να εκλείψει η μη εφαρμογή των εν λόγω δεσμεύσεων. Ο Εντολοδόχος απέστειλε προς την ΑΤΤΙCΑ επιστολή με τις ζητούμενες διευκρινίσεις στις 17.04.2019 (βλ. παρ. 61 ανωτέρω).

85. Σχετικά με τη διασύνδεση Σύμη-Σαντορίνη, με την από 19.04.2019 επιστολή της⁶³ η ΑΤΤΙCΑ αναφέρει ότι:

«[...]Σε ό,τι αφορά στη νέα σύνδεση για την οποία έχει δεσμευθεί η ΑΤΤΙCΑ GROUP να δημιουργήσει, η οποία είναι η σύνδεση ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ-ΣΥΜΗ, η απόφαση ελήφθη με γνώμονα την ενίσχυση τουριστικά της νήσου Σύμης, συνδέοντάς την με ένα από τα πιο δημοφιλή νησιά, τη Σαντορίνη.

Η σύνδεση αυτή πραγματοποιείται την περίοδο όπου στη γραμμή των Δωδεκανήσων η ΑΤΤΙCΑ GROUP δραστηριοποιείται με 3 πλοία και η οποία είναι από τις 15 Μαρτίου έως και 30 Οκτωβρίου εκάστου έτους, δηλαδή την περίοδο της τουριστικής κίνησης.

Ήδη η σύνδεση έχει επανέλθει από την 18/03/19.

Ενημερωτικά αναφέρεται ότι η απόσυρση ενός εκ των τριών πλοίων γίνεται στα πλαίσια της διενέργειας της ετήσιας συντήρησης των πλοίων κατά τα προαναφερόμενα [...].»

86. Στις 16.05.2019 με επιστολή⁶⁴ ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς τον Εντολοδόχο ζητήθηκε η προσκόμιση των κάτωθι στοιχείων «ακριβείς ημερομηνίες έναρξης - διακοπής και επαναφοράς των δύο συνδέσεων [ενν. τις συνδέσεις Σαντορίνη - Σύμη και Καβάλα - Λήμνος], [...]». Επί του θέματος ο Εντολοδόχος απάντησε στις 20.05.2019, με επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου⁶⁵, αναφέροντας ότι έχει προωθήσει στην ΑΤΤΙCΑ τα σχετικά ερωτήματα και αναμένει απάντηση.

87. Στις 28.05.2019 ο Εντολοδόχος απέστειλε τη σχετική απάντηση⁶⁶ της Εταιρείας στην οποία αναφέρονται τα εξής:

«[...]Σε απάντηση του από 20/05/19 e-mail σας, σχετικά με την επιπλέον παροχή στοιχείων για τις συνδέσεις ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ-ΣΥΜΗ και ΚΑΒΑΛΑ-ΛΗΜΝΟΣ, σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

- Η σύνδεση ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ-ΣΥΜΗ ξεκίνησε την 21/05/18, υλοποιώντας τη δέσμευση της ΑΤΤΙCΑ GROUP με βάση το Έντυπο Γνωστοποίησης Ανάληψης Δεσμεύσεων της 25/04/18 και διεκόπη την 29/10/18, λόγω της Ετήσιας Συντήρησης του πλοίου, όπως ήδη έχουμε αναλύσει στην από 19/04/19 επιστολή μας.

Η σύνδεση έχει επανέλθει από την 18/03/19. [...].»

88. Στις 12.06.2019⁶⁷ ο Εντολοδόχος απέστειλε στοιχεία που αφορούν στις εβδομαδιαίες διελεύσεις Σαντορίνη - Σύμη και σε μορφή πίνακα, όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

61 Επιστολές ημερομηνιών 11ης και 15ης.04.2019 υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

62 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

63 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

64 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

65 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

66 Υπ' αρ. 6479/10.10.2019.

67 Βλ. την υπ' αρ. 374/13.06.2019 επιστολή.

Πίνακας 2. Εβδομαδιαίες διελεύσεις Σαντορίνη-Σύμη.

Την εβδομάδα που ξεκίνησε	Πραγματοποιηθείσες εβδομαδιαίες προσεγγίσεις Σαντορίνη - Σύμη (ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)	Την εβδομάδα που ξεκίνησε	Πραγματοποιηθείσες εβδομαδιαίες προσεγγίσεις Σαντορίνη - Σύμη (1ο ΕΤΟΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ)	Διαφορά "1ο έτος δεσμεύσεων - έτος βάσης"
Δευτέρα, 22 Μάιος 2017	0	21/05/2018 - έναρξη δέσμευσης	1	1
Δευτέρα, 29 Μάιος 2017	0	Δευτέρα, 28 Μάιος 2018	1	1
Δευτέρα, 5 Ιούνιος 2017	0	Δευτέρα, 4 Ιούνιος 2018	1	1
Δευτέρα, 12 Ιούνιος 2017	0	Δευτέρα, 11 Ιούνιος 2018	1	1
Δευτέρα, 19 Ιούνιος 2017	0	Δευτέρα, 18 Ιούνιος 2018	1	1
Δευτέρα, 26 Ιούνιος 2017	0	Δευτέρα, 25 Ιούνιος 2018	1	1
Δευτέρα, 3 Ιούλιος 2017	0	Δευτέρα, 2 Ιούλιος 2018	1	1
Δευτέρα, 10 Ιούλιος 2017	0	Δευτέρα, 9 Ιούλιος 2018	1	1
Δευτέρα, 17 Ιούλιος 2017	0	Δευτέρα, 16 Ιούλιος 2018	1	1
Δευτέρα, 24 Ιούλιος 2017	0	Δευτέρα, 23 Ιούλιος 2018	1	1
Δευτέρα, 31 Ιούλιος 2017	0	Δευτέρα, 30 Ιούλιος 2018	1	1
Δευτέρα, 7 Αύγουστος 2017	0	Δευτέρα, 6 Αύγουστος 2018	1	1
Δευτέρα, 14 Αύγουστος 2017	0	Δευτέρα, 13 Αύγουστος 2018	1	1
Δευτέρα, 21 Αύγουστος 2017	0	Δευτέρα, 20 Αύγουστος 2018	1	1
Δευτέρα, 28 Αύγουστος 2017	0	Δευτέρα, 27 Αύγουστος 2018	1	1
Δευτέρα, 4 Σεπτέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 3 Σεπτέμβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 11 Σεπτέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 10 Σεπτέμβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 18 Σεπτέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 17 Σεπτέμβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 25 Σεπτέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 24 Σεπτέμβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 2 Οκτώβριος 2017	0	Δευτέρα, 1 Οκτώβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 9 Οκτώβριος 2017	0	Δευτέρα, 8 Οκτώβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 16 Οκτώβριος 2017	0	Δευτέρα, 15 Οκτώβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 23 Οκτώβριος 2017	0	Δευτέρα, 22 Οκτώβριος 2018	1	1
Δευτέρα, 30 Οκτώβριος 2017	0	Δευτέρα, 29 Οκτώβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 6 Νοέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 5 Νοέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 13 Νοέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 12 Νοέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 20 Νοέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 19 Νοέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 27 Νοέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 26 Νοέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 4 Δεκέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 3 Δεκέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 11 Δεκέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 10 Δεκέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 18 Δεκέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 17 Δεκέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 25 Δεκέμβριος 2017	0	Δευτέρα, 24 Δεκέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 1 Ιανουάριος 2018	0	Δευτέρα, 31 Δεκέμβριος 2018	0	0
Δευτέρα, 8 Ιανουάριος 2018	0	Δευτέρα, 7 Ιανουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 15 Ιανουάριος 2018	0	Δευτέρα, 14 Ιανουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 22 Ιανουάριος 2018	0	Δευτέρα, 21 Ιανουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 29 Ιανουάριος 2018	0	Δευτέρα, 28 Ιανουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 5 Φεβρουάριος 2018	0	Δευτέρα, 4 Φεβρουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 12 Φεβρουάριος 2018	0	Δευτέρα, 11 Φεβρουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 19 Φεβρουάριος 2018	0	Δευτέρα, 18 Φεβρουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 26 Φεβρουάριος 2018	0	Δευτέρα, 25 Φεβρουάριος 2019	0	0
Δευτέρα, 5 Μάρτιος 2018	0	Δευτέρα, 4 Μάρτιος 2019	0	0
Δευτέρα, 12 Μάρτιος 2018	0	Δευτέρα, 11 Μάρτιος 2019	0	0
Δευτέρα, 19 Μάρτιος 2018	0	Δευτέρα, 18 Μάρτιος 2019	1	1
Δευτέρα, 26 Μάρτιος 2018	0	Δευτέρα, 25 Μάρτιος 2019	1	1
Δευτέρα, 2 Απρίλιος 2018	0	Δευτέρα, 1 Απρίλιος 2019	1	1
Δευτέρα, 9 Απρίλιος 2018	0	Δευτέρα, 8 Απρίλιος 2019	1	1
Δευτέρα, 16 Απρίλιος 2018	0	Δευτέρα, 15 Απρίλιος 2019	1	1
Δευτέρα, 23 Απρίλιος 2018	0	Δευτέρα, 22 Απρίλιος 2019	1	1

Πηγή: Εντολοδόχος (υπ' αριθμ. πρωτ. 374/13.06.2019 επιστολή)

89. Ενόψει των ανωτέρω προκύπτει ότι το δρομολόγιο Σαντορίνη - Σύμη, το οποίο είχε προστεθεί από την Ενιαία Οντότητα στο πλαίσιο της υλοποίησης της δέσμευσής της «για δημιουργία μιας νέας σύνδεσης» δεν πραγματοποιήθηκε για το χρονικό διάστημα από την εβδομάδα που ξεκίνησε τη Δευτέρα 29 Οκτωβρίου 2018 έως την εβδομάδα που τελείωσε την Κυριακή 17 Μαρτίου 2019 (μη τήρηση για 20 εβδομάδες ή 140 ημέρες), ενώ επανήλθε από τη Δευτέρα 18 Μαρτίου 2019 και κατά τους επόμενους μήνες της υπό εξέταση περιόδου.

III.5.2 Αξιολόγηση - Συμπέρασμα

90. Η υπό Β6 (β) προκείμενη δέσμευση προβλέπει, ότι για μια περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία κοινοποίησης του διατακτικού της απόφασης, η Ενιαία Οντότητα αναλαμβάνει την υποχρέωση δημιουργίας νέας σύνδεσης στην ελληνική ακτοπλοΐα, η οποία δεν πραγματοποιούνταν, κατά τη χρονική εκείνη στιγμή από την Ενιαία Οντότητα ή άλλη εταιρεία.

91. Σύμφωνα με το κείμενο των Δεσμεύσεων, η εν λόγω δέσμευση στόχο έχει να διασφαλίσει ότι τα νησιά αυτά δεν μένουν χωρίς εξυπηρέτηση καθώς και να βελτιώσει τις υπηρεσίες προς τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών αυτών.⁶⁸

92. Σε συνέχεια της υπό Β6 (β) δέσμευσής της για δημιουργία νέας σύνδεσης, η ΑΤΤΙCΑ επέλεξε τη σύνδεση Σαντορίνη- Σύμη, η οποία δεν πραγματοποιείτο κατά τον χρόνο έκδοσης της Απόφασης Δεσμεύσεων.

93. Η μη τήρηση της ως άνω δέσμευσης για το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα επισημαίνεται στις Εκθέσεις του Εντολοδόχου των μηνών Νοεμβρίου 2018 έως και Μαρτίου 2019, στις οποίες μάλιστα αναφέρεται ότι κατά την Ενιαία Οντότητα, η δέσμευση δεν τηρήθηκε λόγω ετήσιου δεξαμενισμού του πλοίου που πραγματοποιούσε το συγκεκριμένο δρομολόγιο.⁶⁹

⁶⁸ Βλ υπ' αρ. 222/25.04.2018 έγγραφο ανάληψης δεσμεύσεων, σελ. 13.

⁶⁹ Βλ. τις σχετικές Ενημερωτικές Εκθέσεις που υπέβαλε ο Εντο-

94. Η μη τήρηση του εν λόγω δρομολογίου δεν αμφισβητείται ούτε και από την ίδια την Ενιαία Οντότητα, από την οποία απλώς, πέραν της αναφοράς, κατά τα ανωτέρω, στις ετήσιες εργασίες συντήρησης του πλοίου, επιχειρείται, και στην προκειμένη περίπτωση, μία διαφορετική ερμηνεία του διατακτικού της απόφασης και της σχετικής δέσμευσης.

95. Ειδικότερα, η Ενιαία Οντότητα αναφέρει ότι η σύνδεση πραγματοποιείται την περίοδο κατά την οποία στη γραμμή των Δωδεκανήσων η ΑΤΤΙCΑ δραστηριοποιείται με τρία (3) πλοία⁷⁰, ήτοι από τις 15 Μαρτίου εκάστου έτους έως τις 30 Οκτωβρίου, δηλαδή την περίοδο της τουριστικής κίνησης. Πλην όμως, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, κατά την αξιολόγηση της τήρησης της υπό Β6(α) δέσμευσης, η διατύπωση του διατακτικού της απόφασης Δεσμεύσεων για την υπό Β6 δέσμευση είναι σαφής και δεν επιδέχεται παρερμηνείας. Η εν λόγω δέσμευση δεν τελεί υπό όρους ή αιρέσεις και είναι συγκεκριμένη και σαφής. Δεν υφίσταται καμία αναφορά σε εξαίρεση κατά τη χειμερινή περίοδο, η δε σχετική επιχειρούμενη από την ΑΤΤΙCΑ κατά τα ανωτέρω δικαιολόγηση της συμπεριφοράς της με το σκεπτικό ότι η σύνδεση Σαντορίνη-Σύμη πραγματοποιείται κατά την περίοδο της τουριστικής κίνησης κρίνεται αλυσιτελής καθώς, τόσο το γράμμα όσο και το πνεύμα της δέσμευσης αναφέρεται σε αδιάλειπτη τήρηση της εν λόγω δέσμευσης για χρονικό διάστημα τριών ετών⁷¹.

96. Ως προς δε τις επικαλούμενες από την ΑΤΤΙCΑ ετήσιες εργασίες συντήρησης του πλοίου⁷², επισημαίνεται ότι να μεν προβλέπεται στο άρθρο 6 παρ. 3-5 του ν. 2932/2001, η εκτέλεση ετήσιων εργασιών συντήρησης των πλοίων και η δυνατότητα διακοπής δρομολογίων για το προβλεπόμενο σχετικά χρονικό διάστημα, πλην όμως, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, στις δεσμεύσεις, δεν περιλαμβάνεται εξαίρεση για το χρονικό διάστημα των εργασιών συντήρησης του πλοίου, οπότε το εν λόγω επιχείρημα ουδεμία επιρροή ασκεί και δεν δύναται να ληφθεί υπόψη.

97. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι το δρομολόγιο διεκόπη για χρονικό διάστημα 20 εβδομάδων (140 ημερών), και επανήλθε από τη Δευτέρα 18 Μαρτίου 2019 και λοδόχος των μηνών Νοεμβρίου 2018 έως και τον μήνα Μάρτιο του 2019. Βλ. τις εκθέσεις Νοεμβρίου 2018 (υπ' αρ. 852/24.12.2018, όσο και την επικαιροποιημένη έκδοσή της υπ' αρ. 230/09.04.2019), Δεκεμβρίου 2018 (αρχική Έκθεση υπ' αρ. 38/23.01.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 122/19.02.2019), Ιανουαρίου 2019 (αρχική Έκθεση υπ' αρ. 122/19.02.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019), Φεβρουαρίου 2019 (αρχική Έκθεση υπ' αρ. 199/22.03.2019 και επικαιροποιημένη υπ' αρ. 230/09.04.2019), Μαρτίου 2019 (υπ' αρ. 257/22.04.2019).

70 Βλ. σχετικά την από 12.03.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Εντολοδόχου, αποσπάσματα της οποίας παρατίθενται και στην οικεία ενότητα ανωτέρω.

71 Διευκρινίζεται ότι αντιθέτως σε έτερες δεσμεύσεις προβλέπονται ρητά εξαίρεσεις, βλ. ενδεικτικά τις εξαίρεσεις που προβλέπονται στη Β1 δέσμευση.

72 Βλ. την από 12.03.2019 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Εντολοδόχου, την από 19.04.2019 επιστολή της ΑΤΤΙCΑ και την από 28.05.2019 επιστολή της ΑΤΤΙCΑ, που προωθήθηκε την ίδια ημερομηνία από τον Εντολοδόχο. Αποσπάσματα και των τριών επιστολών παρατίθενται στην οικεία ενότητα ανωτέρω.

εφεξής, ενώ το χρονικό διάστημα διακοπής δρομολογίου για ετήσιες εργασίες συντήρησης του πλοίου κατά το άρθρο 6 παρ. 3-5 του ν. 2932/2001 μπορεί κατ' ανώτατο όριο να ανέλθει έως και τις 105 ημέρες. Συνεπώς ακόμη και υπό αυτή την εκδοχή του ετήσιου δεξαμενισμού, η οποία σε κάθε περίπτωση αποκρούεται, εν προκειμένω η μη τήρηση του δρομολογίου υπερέβη το εν λόγω χρονικό διάστημα κατά τουλάχιστον 35 ημέρες, εάν ήθελε γίνει δεκτό ότι στην προκειμένη περίπτωση απαιτήθηκε η τήρηση του ανώτατου χρονικού διαστήματος που προβλέπει ο νόμος. Επισημαίνεται πάντως ότι η ΑΤΤΙCΑ δεν προσκόμισε σχετικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι πράγματι απαιτήθηκε η τήρηση του ανώτατου χρονικού διαστήματος για την ετήσια συντήρηση του πλοίου, ούτε ότι δεν μπορούσε το πλοίο αυτό να αντικατασταθεί από άλλο. Ενώ βεβαίως επισημαίνεται ότι ακόμη και αν είχε συμβεί κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να αποτελέσει νομιμοποιητικό λόγο της μη τήρησης από μέρους της ΑΤΤΙCΑ των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει καθώς, όπως προαναφέρθηκε, οι δεσμεύσεις προβλέπουν αδιάλειπτη επί μια τριετία δημιουργία μιας νέας σύνδεσης στην ελληνική ακτοπλοία, η οποία δεν πραγματοποιείται κατά τον χρόνο έκδοσης της Απόφασης Δεσμεύσεων.

98. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι η προκείμενη δέσμευση αφορούσε στη δημιουργία μίας νέας σύνδεσης στην ελληνική ακτοπλοία σε νήσους άγονης γραμμής, χωρίς να ορίζει συγκεκριμένα ποια θα είναι αυτή η σύνδεση, η οποία συγκεκριμενοποιήθηκε από την ΑΤΤΙCΑ. Μπορούσε συνεπώς η ΑΤΤΙCΑ, σε περίπτωση που αδυνατούσε για τον οποιονδήποτε λόγο να τηρήσει τη δέσμευσή της αναφορικά με τη συγκεκριμένη σύνδεση (Σαντορίνη - Σύμη) να επιλέξει τη δημιουργία μίας σύνδεσης σε έτερο προορισμό άγονης γραμμής γνωστοποιώντας τη σχετική αλλαγή στον Εντολοδόχο και την ΕΑ.

IV ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

IV.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

99. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω (παρ. 33-34), σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 8 του ν. 3959/2011, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να εγκρίνει μια συγκέντρωση, με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, υπό όρους και προϋποθέσεις που η ίδια επιβάλλει, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων με τις δεσμεύσεις που αυτές έχουν αναλάβει έναντι της, ούτως ώστε να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 3959/2011.

100. Περαιτέρω, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με την απόφαση επιβολής των διορθωτικών μέτρων να απειλήσει κατά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων πρόστιμο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης αυτών προς τους παραπάνω όρους ή προϋποθέσεις στο πλαίσιο των δεσμεύσεων. Το εν λόγω πρόστιμο μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 10. Για την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται κυρίως υπόψη οι επιπτώσεις στον ανταγωνισμό από τη μη συμμόρφωση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί με απόφασή της να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο, εφόσον διαπιστωθεί η μη

συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στους όρους ή προϋποθέσεις που επιβλήθηκαν. Σε περίπτωση που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις εξακολουθούν να μη συμμορφώνονται, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 3959/2011.

101. Η Απόφαση Δεσμεύσεων συγκεκριμενοποίησε την ανωτέρω διάταξη και προς τούτο προβλέπει ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις Δεσμεύσεις, η ΕΑ δύναται να επιβάλει πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 8 του ν. 3959/2011.⁷³

102. Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της ΕΑ της 12.05.2006 αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων, η οποία μπορεί να τύχει αναλογικής εφαρμογής στην παρούσα υπόθεση, η ΕΑ καθορίζει το βασικό ποσό του προστίμου για κάθε επιχείρηση σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης. Εν συνεχεία, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, προσαυξάνει ή μειώνει το βασικό ποσό, ανάλογα με το εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις⁷⁴. Ειδικότερα, το βασικό ποσό του προστίμου προκύπτει ως εξής: α) ορίζεται ποσοστό ύψους μέχρι 30% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης από προϊόντα που αφορούν στην παράβαση, με κριτήριο τη σοβαρότητα αυτής, και β) το ποσό αυτό υπολογίζεται επί των ετήσιων ως άνω εσόδων για κάθε έτος της παράβασης αθροιστικά⁷⁵.

IV.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ - ΒΑΣΗ

IV.2.1 Σοβαρότητα

103. Προκειμένου να αξιολογηθεί η σοβαρότητα μιας παράβασης, η ΕΑ λαμβάνει υπόψη της ιδίως το είδος της παράβασης, τα αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος της κάθε επιχείρησης στη σχετική αγορά, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ο παραβάτης, εφόσον είναι δυνατό να υπολογιστεί το ύψος του, την οικονομική δύναμη της επιχείρησης που παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς⁷⁶.

104. Η ΕΑ δύναται να αποκλίνει από τη γενική μέθοδο υπολογισμού του προστίμου που προβλέπεται στη σχετική Ανακοίνωση της 12.5.2006, όταν οι ιδιαιτερότητες ορισμένης υπόθεσης το υπαγορεύουν⁷⁷.

105. Συναφώς, είναι επιτρεπτός ο κατ' αυτοδέσμευση της διοίκησης προσδιορισμός από αυτή των κριτηρίων

73 Βλ. τη σχετική πρόβλεψη στη σελ. 11 του από 25.04.2019 διατακτικού της Απόφασης Δεσμεύσεων που κοινοποιήθηκε στις 26.04.2019 στην Ενιαία Οντότητα. Βλ. αντίστοιχα και το άρθρο 25 παρ. 4 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με το οποίο η ΕΑ μπορεί να επιβάλει πρόστιμο σε επιχειρήσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με προγενέστερη απόφασή της.

74 Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, παρ. 6-7.

75 Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 8.

76 Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 10-11. Ανάλογα προβλέπονται και στις Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕπ για τα πρόστιμα, παρ. 19 επ.

77 Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 21.

που σκοπεύει να εφαρμόσει στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της εξουσίας. Στην ΕΑ εναπόκειται να ακολουθήσει τη μέθοδο υπολογισμού του ύψους του προστίμου, με την οποία αυτοδεσμεύτηκε, ενώ επιτρέπεται η απόκλιση από τα ούτως τεθέντα κριτήρια, λόγω συντρέχουσών ιδιαίτερων περιστάσεων σε συγκεκριμένη περίπτωση (είτε προς αυστηρότερη είτε προς ηπιότερη κατεύθυνση) - απόκλιση, ωστόσο, που θα πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς⁷⁸.

106. Κατά την άσκηση της ανωτέρω αρμοδιότητάς της, η ΕΑ έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια (εντός του κατά το νόμο ανώτατου ορίου) για τη συγκεκριμενοποίηση του εκάστοτε επιβληθησομένου προστίμου, προκειμένου να διασφαλίζεται με επάρκεια το επιδιωκόμενο αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Πράγματι, η αποτελεσματική εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού προϋποθέτει ότι η εκάστοτε αρχή ανταγωνισμού μπορεί οποτεδήποτε να προσαρμόζει το ύψος των προστίμων στις ανάγκες της πολιτικής αυτής⁷⁹.

107. Εν προκειμένω, όσον αφορά το είδος της παράβασης, τα διορθωτικά μέτρα προβλέπονται στον ν. 3959/2011⁸⁰, προκειμένου να αρθούν οι αμφιβολίες της Επιτροπής ως προς το συμβατό της συγκέντρωσης στις επιμέρους αγορές, στις οποίες αφορά και αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που εντοπίζονται στις σχετικές αγορές και στη διασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε αυτές. Η σπουδαιότητα του ανωτέρω μηχανισμού επιβεβαιώνεται από την πρόβλεψη επιβολής προστίμου ή ακόμα και τον (υπό προϋποθέσεις) διαχωρισμό των επιχειρήσεων,⁸¹ σε περίπτωση μη εκπλήρωσης αναληφθείσας δέσμευσης.

108. Η μη τήρηση μιας δέσμευσης που έχει ληφθεί στο πλαίσιο της έγκρισης μιας συγκέντρωσης έχει ως εκ της φύσεώς της σοβαρό χαρακτήρα, καθώς η μη τήρηση αυτή διαταράσσει την ισορροπία που είχε οδηγήσει στην έγκριση της συγκέντρωσης με δεσμεύσεις και κατ' επέκταση τη δημόσια οικονομική τάξη και τον ανταγωνισμό⁸².

109. Εν προκειμένω, με την απόφαση δεσμεύσεων της η ΕΑ αποδέχτηκε την ανάληψη δεσμεύσεων από μέρους της ΑΤΤΙCΑ για την άρση των ενδεχόμενων αντιανταγωνιστικών συνεπειών της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης στις, αναλυτικά αναφερόμενες στην Απόφαση Δεσμεύσεων, αγορές και ζεύγη λιμένων, μεταξύ των οποίων και οι εξετασθείσες δεσμεύσεις Β2 (α), Β3 (α) και Β6.

78 Βλ. ΕΑ 580/VII/2013, σκ. 168 και ΕΑ 622/2015, σκ. 365, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία. Βλ. και ΣτΕ 2007/2013, σκ. 29.

79 Βλ. ΕΑ 580/VII/2013, σκ. 169 και ΕΑ 622/2015, σκ. 366, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία.

80 Βλ. άρθρο 8 παρ. 4 και 8 του ν. 3959/2011. Αντίστοιχη πρόβλεψη υπάρχει και στον Κανονισμό 139/2004. Βλ. άρθρο 6 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20ης Ιανουαρίου 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 24/1 της 29.01.2004).

81 Βλ. άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 3959/2011.

82 Βλ. σχετικά απόφαση της Γαλλικής Αρχής Ανταγωνισμού Νο 18-D-16 της 27ης Ιουλίου 2018 σχετικά με την τήρηση των δεσμεύσεων της απόφασης Νο 16- DCC- 111 της 27ης Ιουλίου 2016 σχετικά με την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου της Darty από τη Fnac, σκ. 149.

110. Η μη συμμόρφωση της ΑΤΤΙCΑ, κατά τα ανωτέρω, αναφορικά με την υπό Β6 δέσμευσή της, κατά το σκέλος της που αφορά τη σύνδεση Καβάλα - Λήμνος και Σαντορίνη - Σύμη, υπονομεύει την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού των διορθωτικών μέτρων που προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 4 και 8 του ν. 3959/2011.

111. Όπως αναφέρεται στο κείμενο των δεσμεύσεων, «[η] δε Δέσμευση περί μη μείωσης συχνοτήτων στις Συνδέσεις στο Β. Αιγαίο (ή περιορισμένης μείωσης όσον αφορά την Πάτμο από/προς Αττική), σε συνδυασμό με την επέκταση των προσεγγίσεων σε απομακρυσμένα νησιά ή της δημιουργίας μιας νέας ακτοπλοϊκής σύνδεσης, στόχο έχουν να διασφαλίσουν ότι τα νησιά αυτά δεν μένουν χωρίς εξυπηρέτηση και να βελτιώσουν τις υπηρεσίες προς τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών αυτών».⁸³

112. Εν προκειμένω η μη τήρηση της δέσμευσης Β6 παρακώλυσε την επίτευξη των ανωτέρω και προσκρούει στο δημόσιο και κοινωνικό σκοπό των εν λόγω δεσμεύσεων, δεδομένου ότι με τη μη τήρηση των δρομολογίων πλήττεται και η ικανοποίηση των συγκοινωνιακών και εν γένει αναγκών των πολιτών, τόσο των κατοίκων των προκείμενων άγονων περιοχών (Λήμνου, Σύμης) όσο και των τυχόν επισκεπτών αυτών, η οποία ικανοποίηση δεν ταυτίζεται με την απλή κάλυψή τους με την έννοια της κατ'ελάχιστον εξυπηρέτησής τους.

113. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι οι δεσμεύσεις προτάθηκαν ως μια δέσμη μέτρων από την ΑΤΤΙCΑ και έτσι ως σύνολο αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή. Ως εκ τούτου κατά τον έλεγχο συμμόρφωσης της ΑΤΤΙCΑ προς τις δεσμεύσεις της, όπως εν προκειμένω, η εξέταση λαμβάνει χώρα σε δύο επίπεδα, ήτοι αφενός ελέγχεται η τήρηση της κάθε δέσμευσης χωριστά και αφετέρου όλων των δεσμεύσεων ως συνόλου και τούτο σε σχέση τόσο με το γράμμα όσο και το πνεύμα της Απόφασης Δεσμεύσεων, διότι η ΕΑ δεν απέβλεψε μόνο στην αποδοχή δεσμεύσεων, η κάθε μια εκ των οποίων θα ήταν κατάλληλη και ικανή να επιλύσει τα προβλήματα του ανταγωνισμού, αλλά επιπλέον και σε ένα σύνολο μέτρων, τα οποία συμπληρωματικά το ένα προς το άλλο και όλα μαζί θα ήσαν τα αμφιβολίες που ήγειρε η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

114. Ωστόσο, λόγω της φύσης της προκείμενης παράβασης, ήτοι μη συμμόρφωση με δύο (2) κοινωνικού χαρακτήρα δεσμεύσεις, δεν προκλήθηκαν σημαντικά αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα.

115. Συναφώς, η Επιτροπή δέχεται μόνο μερικώς τον ισχυρισμό της Εταιρείας περί της ελλείψεως αντι-ανταγωνιστικών αποτελεσμάτων και καταναλωτικής βλάβης,⁸⁴ και τούτο διότι η μη εξυπηρέτηση των εν λόγω συνδέσεων για χρονικό διάστημα 238 (Καβάλα - Λήμνος) και 140 (Σαντορίνη - Σύμη) ημερών αντίστοιχα αναμφίβολα στέρησε τους καταναλωτές των υπηρεσιών αυτών από την αντίστοιχη υπηρεσία παρά τον αντίθετο ισχυρισμό της Εταιρείας ότι «τη χειμερινή περίοδο δεν υπάρχει επιπρόσθετη ζήτηση και, επομένως, η εικάζουσα καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού είναι εντελώς υποθετική.

⁸³ Βλ. υπ'αρ. 222/25.04.2018 έγγραφο ανάληψης δεσμεύσεων, σελ. 13.

⁸⁴ Βλ. Υπόμνημα, σελ. 20 και Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 7-9.

Αυτό προκύπτει σαφώς και από το γεγονός ότι κατά την περίοδο της διακοπής δεν υπεβλήθη κανένα αίτημα για πραγματοποίηση δρομολογίου λόγω τοπικών συγκοινωνιακών αναγκών και δεν έγινε καμία σχετική διαμαρτυρία από τις τοπικές αρχές και τους καταναλωτές».⁸⁵ Το γεγονός ότι δεν υπεβλήθη σχετικό αίτημα ουδόλως αναιρεί το γεγονός ότι οι καταναλωτές στερήθηκαν την εν λόγω υπηρεσία.

116. Επιπλέον, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, για τον υπολογισμό της βάσης του προστίμου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η Ενιαία Οντότητα τηρεί το μεγαλύτερο μέρος των δεσμεύσεων, όπως επισημάνθηκε τόσο στην εισήγηση όσο και στα υπομνήματα της Εταιρείας αλλά και κατά την ακροαματική διαδικασία.⁸⁶

117. Ως προς το όφελος που απεκόμισε η Εταιρεία, λεκτέα είναι τα ακόλουθα. Πρώτον, η Εταιρεία επισημαίνει ότι δεν απεκόμισε κανένα οικονομικό όφελος συνεπεία της συμπεριφοράς της. Δεύτερον, προτείνει «ως απόδειξη της ειλικρινούς πρόθεσης συμμόρφωσης προς τις αναληφθείσες Δεσμεύσεις στο σύνολό τους και θεραπείας τυχόν εκ μέρους μας εν μέρει παρερμηνείας του πλαισίου εφαρμογής των υπό Β6 Δεσμεύσεων, παρερμηνεία η οποία, ως διεξοδικά έχουμε αναλύσει, δεν οφείλεται σε καμία περίπτωση σε υπαιτιότητά μας, θα θέλαμε να προτείνουμε με το παρόν όπως, σε περίπτωση που διαπιστωθεί τυχόν παράβαση και αντί οποιουδήποτε άλλου μέτρου, η Εταιρεία μας αναλάβει να πραγματοποιήσει τα 54 μη πραγματοποιηθέντα δρομολόγια σύμφωνα με τις Δεσμεύσεις, χωρίς διάκριση μεταξύ χειμερινής και θερινής περιόδου, για περίοδο (1) έτους μετά τη λήξη της τριετίας (από την ημερομηνία κοινοποίησης σε εμάς του διατακτικού της υπ'αρ. 658/2018 απόφασης)».⁸⁷

118. Εφόσον η Εταιρεία αυτοβούλως πρότεινε τη χρονική επέκταση της Β6 δέσμευσης, η Επιτροπή δέχεται ότι δεν θα απεκομίσει τελικώς κανένα όφελος από την προηγούμενη παράβαση της δέσμευσης καθόσον προτίθεται να αναπληρώσει τα μη εκτελεσθέντα δρομολόγια για περίοδο ενός (1) έτους μετά τη λήξη της τριετίας από την κοινοποίηση του διατακτικού της Απόφασης Δεσμεύσεων. Υπό αυτό το πρίσμα, η Επιτροπή δέχεται την πρόταση παράτασης της Β6 δέσμευσης κατά ένα (1) χρόνο, παράταση, η οποία επιβεβαιώνει την έλλειψη οικονομικού οφέλους συνεπεία της παράβασης για την Εταιρεία.

119. Λαμβανομένου υπόψιν ότι η παράβαση αφορά μέρος της Β6 δέσμευσης, η υποχρέωση παράτασης έχει ως ακολούθως με βάση τη διατύπωση της Β6 δέσμευσης:

«Η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση για περίοδο ενός (1) έτους από τη λήξη της τριετίας (από την ημερομηνία κοινοποίησης στην Εταιρεία του διατακτικού της υπ'αρ. 658/2018 απόφασης (α) να αυξήσει τουλάχιστον κατά μία προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς μία (1) νήσο άγονης γραμμής, η οποία δεν προσεγγίζεται, επί του παρόντος, από άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία, πλην της Ενιαίας Οντότητας και (β) να δημιουργήσει σύνδεση στην ελληνική ακτοπλοία η

⁸⁵ Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 9..

⁸⁶ Βλ. Υπόμνημα, σελ. 20 και Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 13.

⁸⁷ Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 15.

οποία δεν πραγματοποιείται, επί του παρόντος, από την Εταιρεία, τη HSW ή άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία».

120. Βάσει της χρονικής επέκτασης προς αναπλήρωση της υφιστάμενης μη τήρησης των δρομολογίων, η Εταιρεία οφείλει να αυξήσει τουλάχιστον κατά μία προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς μία (1) νήσο άγονης γραμμής, για την οποία δεν υπήρχε προσέγγιση κατά την 25.04.2018, από άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία, πλην της Ενιαίας Οντότητας [B6(a)] για διάστημα 34 επιπλέον εβδομάδων και να δημιουργήσει σύνδεση στην ελληνική ακτοπλοϊα η οποία δεν πραγματοποιείται, κατά την 25.04.2018, από την Εταιρεία ή άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία για διάστημα 20 επιπλέον εβδομάδων με μία προσέγγιση την εβδομάδα.

IV.2.2 Διάρκεια παράβασης

IV.2.2.1 Άποψη της Εταιρείας

121. Η Εταιρεία επισημαίνει ότι «η διάρκεια τυχόν μη συμμόρφωσης δεν μπορεί να αφορά, κατά τρόπο γενικό, το συνολικό χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν πραγματοποιούνταν οι συνδέσεις [...] αλλά μπορεί να αφορά μόνο τις συγκεκριμένες ημέρες, εντός του χρονικού αυτού διαστήματος, κατά τις οποίες δεν πραγματοποιήθηκαν οι συνδέσεις, ενώ υπήρχε θεωρητικώς σχετική υποχρέωση. Δηλαδή για να υφίσταται μη συμμόρφωση πρέπει καταρχήν να υπήρχε υποχρέωση εκτέλεσης της σύνδεσης τη συγκεκριμένη μέρα. [...] Η υποχρέωση της Εταιρείας σε αμφότερες τις περιπτώσεις ήταν να πραγματοποιήσει τις συνδέσεις αυτές μία (1) φορά την εβδομάδα [...] και όχι σε καθημερινή βάση».⁸⁸

IV.2.2.2 Αξιολόγηση - Άποψη της Επιτροπής (κατά πλειοψηφία)

122. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η Απόφαση Δεσμεύσεων προβλέπει ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις Δεσμεύσεις, η ΕΑ δύναται να επιβάλει πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης.

123. Εν προκειμένω η διάρκεια μη συμμόρφωσης υπολογίζεται με βάση το συνολικό χρονικό διάστημα κατά το οποίο η Εταιρεία όφειλε να πραγματοποιήσει τα επιπλέον δρομολόγια και δεν τα πραγματοποίησε. Το χρονικό διάστημα για τη δέσμευση B6 που αφορά στη μη τήρηση του δρομολογίου Καβάλα - Λήμνος είναι από τον Οκτώβριο 2018 (και συγκεκριμένα από τις 8 Οκτωβρίου 2018) έως και τις 9 Ιουνίου 2019, ήτοι 34 εβδομάδες ή 238 ημέρες. Αντίστοιχα και για τη δέσμευση που αφορά στη μη τήρηση του δρομολογίου Σαντορίνη - Σύμη, το χρονικό διάστημα είναι από το Νοέμβριο 2018 και συγκεκριμένα από την 29 Οκτωβρίου 2018 έως την εβδομάδα που τελείωνε την Κυριακή 17 Μαρτίου 2019, ήτοι 20 εβδομάδες ή 140 ημέρες.

124. Η ανωτέρω προτεινόμενη από την Εταιρεία επιμέτρηση της διάρκειας της παράβασης δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πρώτον, το κείμενο των B6(a) και B6(β) δεσμεύσεων αναφέρεται σε αύξηση κατά τουλάχιστον μίας προσέγγισης την εβδομάδα και όχι γενικά στην πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου αριθμού προσεγγίσεων στην τριετία ισχύος των εν λόγω δεσμεύσεων. Δεύτερον,

88 Βλ. Υπόμνημα, σελ. 18-19. Βλ. επίσης Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 10-12.

η Εταιρεία δεν πραγματοποίησε τις οφειλόμενες προσεγγίσεις για το συνολικό χρονικό διάστημα των 238 ημερών και συνεπώς για όλο το ανωτέρω διάστημα υπάρχει παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας και άρα μη συμμόρφωση. Κατ' ανάλογη εφαρμογή κατά την ακροαματική διαδικασία η Εισηγήτρια αναφέρθηκε στην υπόθεση GLAXO,⁸⁹ από την οποία προκύπτει ότι όταν υπάρχει υποχρέωση ενέργειας, η οποία παραλείπεται, η μη συμμόρφωση αφορά το συνολικό χρονικό διάστημα για το οποίο δεν πραγματοποιήθηκε η οφειλόμενη ενέργεια.⁹⁰

125. Αντίθετα, η Εταιρεία προκρίνει μια διαφορετική ανάλυση της Glaxo, σημειώνοντας ότι «η υπόθεση GLAXO αφορούσε σε άνευ περιορισμού υποχρέωση προμήθειας φαρμάκων καθ' όλο το χρονικό διάστημα από την έκδοση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων (ΕΑ 193/III/2001) έως την έκδοση της οριστικής απόφασης. Η υποχρέωση, δηλαδή, προμήθειας ήταν συνεχής και δεν υπόκειτο σε οποιονδήποτε χρονικό ή ποσοτικό περιορισμό, με βάση, δε, τη συχνότητα της μη συμμόρφωσης, αυτή ήταν αδιάλειπτη και, κατ' επέκταση διαρκής [...] Η υπόθεση GLAXO έχει ουσιαστικές διαφορές από την περίπτωση της ΑΤΤΙCΑ. Η GLAXO αφορούσε στην υποχρέωση εκτέλεσης από την καταγγελλόμενη των παραγγελιών σε καθημερινή βάση, άνευ οποιουδήποτε περιορισμού, καθ' όλο το χρονικό διάστημα έως την έκδοση της οριστικής απόφασης».⁹¹

126. Η ανωτέρω ανάλυση δεν μπορεί να γίνει δεκτή καθώς και στην παρούσα υπόθεση, η Εταιρεία είχε υποχρέωση εκτέλεσης τουλάχιστον ενός επιπλέον δρομολογίου την εβδομάδα και στο βαθμό που αυτό δεν εκτελέστηκε, υπάρχει παράβαση της υποχρέωσης εκτέλεσης αυτού του δρομολογίου για κάθε ημέρα της εβδομάδας, και καθ' όλο το χρονικό διάστημα για το οποίο αυτό δεν εκτελέστηκε.

127. Με βάση τα παραπάνω, κατά την άποψη της πλειοψηφίας, προκύπτει ότι το συνολικό διάστημα μη συμμόρφωσης της Εταιρείας, ήτοι το συνολικό χρονικό διάστημα μη πραγματοποίησης των οφειλόμενων δρομολογίων ανέρχεται σε 238 ημέρες συνολικά για 140 ημέρες υπήρχε μη συμμόρφωση με τη B6(a) και τη B6(β) ενώ για 98 ημέρες υπήρχε μη συμμόρφωση μόνο με τη B6(a).

128. Επισημαίνεται ότι το μέλος της Επιτροπής Ιωάννης Πετρόγλου μειοψήφησε όσον αφορά τον τρόπο υπολογισμού της διάρκειας της παράβασης, δεχόμενο ότι κρίσιμο μέγεθος δεν είναι ο αριθμός των συνολικών ημερών του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο διαπιστώθηκε η μη συμμόρφωση, αλλά, λόγω του αντικειμένου της κάθε δέσμευσης, που συνίστατο σε μία ενέργεια μία φορά την εβδομάδα (μία επιπλέον προσέγγιση), ο συνολικός αριθμός των ημερών που παρήλθαν χωρίς την πραγματοποίηση της αναληφθείσας δέσμευσης. Δηλαδή α) για τη μη τήρηση της δέσμευσης που αφορά στην αύξηση κατά τουλάχιστον μία προσέγγιση την εβδομάδα στο δρομολόγιο Καβάλα - Λήμνος από τις 8 Οκτωβρίου 2018 έως και τις 9 Ιουνίου 2019 (διάστημα 34

89 Απόφαση ΕΑ 608/2015.

90 Βλ. Πρακτικά, σελ. 18, 21.

91 Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 10-12.

εβδομάδων), οι φορές της μη συμμόρφωσης ανέρχονται σε 34, όσες και οι αντίστοιχες εβδομάδες και β) για τη δέσμευση που αφορά στην αύξηση κατά τουλάχιστον μία προσέγγιση την εβδομάδα στο δρομολόγιο Σαντορίνη - Σύμη, από την 29 Οκτωβρίου 2018 έως την εβδομάδα που τελείωνε την Κυριακή 17 Μαρτίου 2019, οι φορές μη συμμόρφωσης είναι όσες και οι εβδομάδες, δηλαδή 20. Διαφορετική ερμηνεία θα προσέκρουε στο γράμμα του νόμου και των δεσμεύσεων, όπως ερμηνεύονται υπό το φως της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της αναλογικότητας.

129. Επομένως, κατά το μειοψηφούν μέλος, δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο των ημερών εκάστου χρονικού διαστήματος, αλλά ο αριθμός των παραλειψών συμμόρφωσης με τις αναληφθείσες δεσμεύσεις εντός των ως άνω χρονικών διαστημάτων, που ανέρχεται σε 34 και 20 αντίστοιχα, καθόσον η συμμόρφωση συνίστατο σε μία ενέργεια ανά εβδομάδα για κάθε δέσμευση.

IV.2.3 Συμπέρασμα

130. Με βάση τα ανωτέρω, και λόγω της μικρής επίδρασης της μη τήρησης των εν λόγω δεσμεύσεων στις ανταγωνιστικές συνθήκες, της έλλειψης οικονομικού οφέλους της Εταιρείας εν όψει της πρότασης χρονικής επέκτασης της δέσμευσης Β6, του γεγονότος ότι συμμορφώνεται με το μεγαλύτερο μέρος των δεσμεύσεων, και την αρχή της αναλογικότητας,⁹² προβλεπόμενη ημερήσια ποινή μη συμμόρφωσης, η οποία σύμφωνα με την Απόφαση των Δεσμεύσεων ανέρχεται σε 10.000 ευρώ, μειώνεται στο ποσό των 220 ευρώ ανά ημέρα για 140 ημέρες κατά τις οποίες υπάρχει μη τήρηση και της Β6(α) (Καβάλα-Λήμνος) και της Β6(β) (Σαντορίνη - Σύμη)× για τις 98 ημέρες, κατά τις οποίες υπάρχει μη τήρηση μόνον της δέσμευσης Β6(α) (Καβάλα-Λήμνος), το ημερήσιο ποσό ορίζεται στα 120 ευρώ.

131. Επομένως, το συνολικό ποσό της βάσης προστίμου ανέρχεται στα 42.560 Ευρώ. Ο υπολογισμός του βασικού ποσού του προστίμου αποτυπώνεται στον κατωτέρω πίνακα.

Διάρκεια μη συμμόρφωσης με την απόφαση δεσμεύσεων	Ημέρες	Ημερήσια χρηματική ποινή (Ευρώ)		Χρηματική ποινή (Βάση)
08.10.2018 - 09.06.2019	238	220 x 140 ημέρες (Β6(α) + Β6(β))	120 x 98 ημέρες (Β6(α))	
		Σύνολο		42.560

IV.3 ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

132. Το βασικό ποσό του προστίμου μπορεί να μειωθεί περαιτέρω, εφόσον συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.⁹³

133. Η Εταιρεία επικαλείται τις ακόλουθες ελαφρυντικές περιστάσεις.⁹⁴

⁹² Βλ. ΣτΕ 2793/2015, σελ. 8-9 αναφορικά με τη δυνατότητα της Επιτροπής να μειώνει την ημερήσια απειλούμενη χρηματική ποινή σε περίπτωση μερικής μη συμμόρφωσης με προηγούμενη απόφασή της.

⁹³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 6-7.

⁹⁴ Βλ. Συμπληρωματικό Υπόμνημα, σελ. 13-14.

α) Το γεγονός ότι αποδεδειγμένα δεν υπήρξε υπαιτιότητα ή σκοπιμότητα μη συμμόρφωσης της Εταιρείας ως προς την προσωρινή διακοπή των δρομολογίων κατά τους χειμερινούς μήνες.

β) Τη μικρή διάρκεια της διακοπής των δρομολογίων σε σχέση με τον συνολικό χρόνο ισχύος των δεσμεύσεων.

γ) Το γεγονός ότι δεν υπήρξαν επιπτώσεις από τη συμπεριφορά της Εταιρείας, ήτοι δεν επήλθε οποιαδήποτε αντι-ανταγωνιστική ή/και καταναλωτική βλάβη.

δ) Το γεγονός ότι τόσο η Επιτροπή όσο και ο Εντολοδόχος φέρουν ευθύνη διότι δεν απευθύνθηκαν στην Εταιρεία και δεν την ενημέρωσαν σχετικά με το επίμαχο ζήτημα αμέσως μετά την εκδήλωση αυτού, αλλά σε πολύ μεταγενέστερο χρόνο, καίτοι γνώριζαν εξαρχής για την προσωρινή διακοπή, στερώντας με τον τρόπο αυτό από την Εταιρεία τη δυνατότητα να άρει άμεσα τη φερόμενη παράβαση και να εκμηδενίσει ή, άλλως, να περιορίσει ουσιαστικά τις συνέπειες και τη χρονική διάρκεια αυτής ή και να αμυνθεί εγκαίρως και επαρκώς απέναντι στις αιτιάσεις της Επιτροπής. Χαρακτηριστικά αναφέρεται στην περίπτωση της σύνδεσης Σαντορίνη - Σύμη όπου η Εταιρεία καλείται να παρέχει διευκρινίσεις αφού έχει επανέλθει η συγκεκριμένη σύνδεση.

ε) Το γεγονός ότι[...] η Εταιρεία τηρεί απαρέγκλιτα το σύνολο των λοιπών Δεσμεύσεων που έχει αναλάβει.

στ) Την άμεση ανταπόκριση της Εταιρείας και τη διάθεση για αποτελεσματική συνεργασία με την Επιτροπή.

ζ) Το έντονα κοινωνικό προφίλ της Εταιρείας, της οποίας βασικό μέλημα αποτελεί η εξυπηρέτηση των μόνιμων κατοίκων και των επισκεπτών των απομακρυσμένων νησιών, πολλές φορές με ζημία της.

η) Το γεγονός ότι η Εταιρεία δεν αποκόμισε κανένα οικονομικό όφελος συνεπεία της συμπεριφοράς της.

134. Η Επιτροπή, συμφωνεί με την Εταιρεία ως προς τα υπό α), γ), ε), στ), ζ) και η) ανωτέρω. Δέον να επισημανθεί ότι η έλλειψη υπαιτιότητας της Εταιρείας (υπό α), η έλλειψη σημαντικών επιπτώσεων στις ανταγωνιστικές συνθήκες (υπό γ), η τήρηση των λοιπών Δεσμεύσεων (υπό ε) και η έλλειψη οικονομικού οφέλους, ενόψει της κατά τα ως άνω προταθείσας χρονικής επέκτασης της Δέσμευσης Β6 (υπό η) ελήφθησαν υπόψη στον υπολογισμό της βάσης του προστίμου (παρ. 103-131).

135. Η Επιτροπή αναγνωρίζει επιπλέον ως ελαφρυντικές περιστάσεις για τη μείωση του προστίμου τη διάθεση συνεργασίας της Εταιρείας με τον Εντολοδόχο και την Επιτροπή (υπό στ), το κοινωνικό προφίλ της Εταιρείας (υπό ζ), το οποίο ενισχύεται από την πρότασή της για χρονική επέκταση της Δέσμευσης Β6. Επιπλέον, η Επιτροπή αναγνωρίζει το γεγονός ότι η Εταιρεία είχε ήδη επαναφέρει τη σύνδεση Σαντορίνη - Σύμη όταν κλήθηκε να παρέχει διευκρινίσεις (υπό δ) και επιπλέον ότι η Έκθεση Οκτωβρίου 2018, εκ παραδρομής δεν επεσήμανε τη μη τήρηση του δρομολογίου Καβάλα - Λήμνος.

136. Η Επιτροπή δεν δέχεται τον ισχυρισμό περί συντρέχοντος πταίσματος της Επιτροπής και του Εντολοδόχου (υπό δ), καθώς όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, η ευθύνη συμμόρφωσης με τις δεσμεύσεις επιβαρύνει την Εταιρεία και επιπλέον η Εταιρεία κατέστη ενήμερη για

τη μη τήρηση ήδη με τις Εκθέσεις και την επικοινωνία με την Επιτροπή από τον Μάρτιο 2019.

137. Επιπλέον δεν δέχεται τον ισχυρισμό περί μικρής χρονικής διάρκειας της διακοπής των δρομολογίων σε σχέση με το συνολικό διάστημα ισχύος των δεσμεύσεων (υπό β). Η διάρκεια διακοπής των δρομολογίων ήταν συνολικά 238 μέρες, από 08.10.2018 - 09.06.2019. Δέον δε είναι να ληφθεί υπόψη ότι η συνολική διάρκεια ισχύος των δεσμεύσεων, αλλά το χρονικό διάστημα που έχει διανυθεί από την έναρξη ισχύος των δεσμεύσεων και έως την παύση της παράβασης.

IV.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

138. Για τους παραπάνω λόγους, η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα τη μείωση κατά 30% του βασικού προστίμου. Κατόπιν της μείωσης αυτής το πρόστιμο ανέρχεται σε 29.792 Ευρώ.

139. Επιπλέον, η ΑΤΤΙCΑ οφείλει να παραλείπει στο μέλλον τη διαπιστωθείσα μη συμμόρφωση προς την υπό Β6 δέσμευσή της.

140. Η Επιτροπή δέχεται την πρόταση της Εταιρείας για χρονική επέκταση της Δέσμευσης Β6. Η Εταιρεία πρότεινε να αναλάβει να πραγματοποιήσει τα 54 μη πραγματοποιηθέντα δρομολόγια σύμφωνα με τις Δεσμεύσεις, χωρίς διάκριση μεταξύ χειμερινής και θερινής περιόδου, για περίοδο ενός (1) έτους μετά τη λήξη της τριετίας από την ημερομηνία κοινοποίησης του διατακτικού της Απόφασης Δεσμεύσεων.

141. Όπως αναλύθηκε ανωτέρω δυνάμει της πρότασης της Εταιρείας, η Επιτροπή δέχεται ότι δεν απεκόμισε κανένα όφελος από την προηγούμενη παράβαση της δέσμευσης Β6 καθόσον προτίθεται να αναπληρώσει τα μη εκτελεσθέντα δρομολόγια για περίοδο ενός (1) έτους μετά τη λήξη της τριετίας από την κοινοποίηση του διατακτικού της Απόφασης Δεσμεύσεων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού αποφάσισε σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα:

1. Διαπιστώνει ομόφωνα τη μη συμμόρφωση της ΑΤΤΙCΑ στο διατακτικό της υπ' αρ. 658/2018 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού α) για την υπό Β6 (α) δέσμευση, κατά το σκέλος της που αφορά την τήρηση του δρομολογίου Καβάλα- Λήμνος για το χρονικό διάστημα

από τον Οκτώβριο 2018 (και συγκεκριμένα από τις 8 Οκτωβρίου 2018) έως και τις 9 Ιουνίου 2019, και β) για την υπό Β6 (β), αναφορικά με την τήρηση του δρομολογίου Σαντορίνη- Σύμη για το χρονικό διάστημα από τον Νοέμβριο 2018 και συγκεκριμένα από τις 29 Οκτωβρίου 2018 έως την εβδομάδα που τελείωνε την Κυριακή 17 Μαρτίου 2019.

2. Διαπιστώνει κατά πλειοψηφία ότι η χρονική διάρκεια της παράβασης για τον υπολογισμό κάθε ημέρας μη συμμόρφωσης είναι 238 ημέρες για τη μη τήρηση του δρομολογίου Καβάλα - Λήμνος και 140 ημέρες για τη μη τήρηση του δρομολογίου Σαντορίνη - Σύμη.

3. Να διαταχθεί η ΑΤΤΙCΑ να παραλείπει στο μέλλον τη διαπιστωθείσα μη συμμόρφωση προς την υπό Β6 δέσμευσή της.

4. Να διαταχθεί η ΑΤΤΙCΑ να επεκτείνει χρονικά τη Β6 δέσμευση σύμφωνα με την πρόταση της Εταιρείας. Η υποχρέωση παράτασης έχει ως ακολούθως με βάση τη διατύπωση της Β6 δέσμευσης: «Η Εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση για περίοδο ενός (1) έτους από την λήξη της τριετίας (από την ημερομηνία κοινοποίησης στην Εταιρεία του διατακτικού της υπ' αρ. 658/2018 απόφασης) (α) να αυξήσει τουλάχιστον κατά μία προσέγγιση την εβδομάδα τις εβδομαδιαίες προσεγγίσεις της προς μία (1) νήσο άγονης γραμμής, η οποία δεν προσεγγίζεται, επί του παρόντος, από άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία, πλην της Ενιαίας Οντότητας για διάστημα 34 εβδομάδων και (β) να δημιουργήσει σύνδεση στην ελληνική ακτοπλοΐα η οποία δεν πραγματοποιείται, επί του παρόντος, από την Εταιρεία, τη ΗSW ή άλλη ακτοπλοϊκή εταιρεία για διάστημα 20 εβδομάδων».

5. Να επιβληθεί πρόστιμο ύψους ευρώ 29.792 στην ΑΤΤΙCΑ αναφορικά με τη διαπιστωθείσα κατά τα ανωτέρω μερική μη συμμόρφωση με τη Β6 δέσμευση.

Η απόφαση εκδόθηκε την 24η Φεβρουαρίου 2020.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

